LAHOLMS TIDNING

N:R 54. ÅRG. 18. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm MÅNDAGEN DEN 7 MARS 1949 Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson Lösnummer 12 öre.

LK-dekret:

Slakttillstånden indrages om inte chefen avskedas!

JÖNKÖPING (TT)

Livsmedelskommissionen har i en till Jönköpings läns slakteriförening adresserad skrivelse, som översänts till stadsfiskalen i Jönköping, meddelat att den efter att ha tagit del av polisutredningen angående överträdelserna mot kupongförordningarna vid slakteriet i Jönköping kommit till den uppfattningen, att chefen för slakteriet, direktör Gustaf Linderholm, måste anses ansvarig för dessa. Därest direktör Linderholm ej frånträder sin befattning, måste konsekvensen bli, framhåller LK, att föreningens samtliga slakttillstånd kommer att indragas, alltså både för Jönköping, Sävsjö, Eksjö, Värnamo och Vetlanda.

Beslutet om slakttillståndets indragande, såvida ej nämnda villkor uppfylls, träder i kraft den 21 mars.

Direktör Linderholm åtnjuter f.n. fyra månaders sjukledighet. Han har tidigare avkopplats från slakteriföreningens ransoneringsavdelning, upplyser ordföranden i föreningens styrelse, landstingsman Henning Bråhn, och under sådana omständigheter anser slakteriföreningens styrelse att LK ej har rätt att kräva hans avgång. Ett sådant krav betraktar styrelsen som ett för långt gående ingripande i föreningens självbestämmanderätt beträffande handhavandet av föreningens verksamhet.

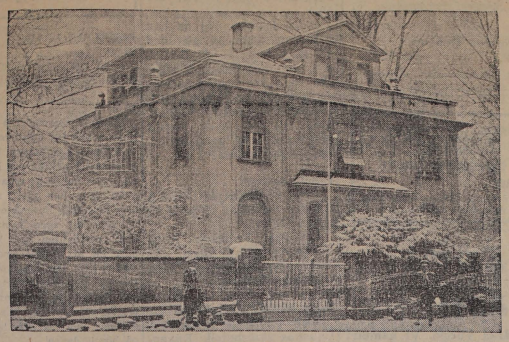

DEN BELÄGRADE RYSKA REPATRIERINGSKOMMISSIONEN i Frankfurt har nu fått order att återvända till Sovjetunionen. Tre av de åtta blockerade ryssarna försökte på torsdagen brytas sig ut men hejdades av amerikanarna. Här ses kommissionens huvudkvarter bevakad av militärpolis.

Ungern byggs snabbt ut till militär bastion för Sovjet

LONDON (TT — AFP).

Observer skriver på söndagen om viktiga militära åtgärder av sovjetregeringen i Ungern. Sedan början av året har Moskva i Ungern träffat anstalter för att bygga ut landet till en militär stödjepunkt för röda armén och införliva den ungerska hären med sovjetarmén. I södra delen av landet är nya flygplatser under byggnad som till stor del bemannas av sovjetförband. Sovjetofficerare kontrollerar de flesta nyckelposterna i det ungerska krigsdepartementet. Enligt vad som förljudes i kretsar som står den ungerska regeringen nära har liknande åtgärder vidtagits i de andra östeuropeiska länderna, skriver Observer. Genom dessa anstalter vill Moskva försätta sig i ett sådant läge att det i fall av behov kan mobilisera 160 stridsberedda och väl utrustade divisioner i central- och östeuropeiska länder.

— Det belgiska kommunistpartiet förklarade på söndagskvällen att det inte kommer att taga del i ett eventuellt angreppskrig mot Sovjetunionen. Därmed har också de belgiska kommunisterna anslutit sig till den politiska linje som kommunistledarna i Frankrike, Italien och andra länder proklamerat. I resolutionen avvisades också varje tanke på att Sovjet skulle kunna börja ett angreppskrig som absurd.

— Frankrikes mödrar kommer aldrig att släppa till sina söner till ett krig mot Sovjet, förklarade ett standar på ett möte som franska kvinnoförbundet anordnade i Paris på söndagskvällen. Mme Jeanette Vermeersch, som representerar kommunisterna i nationalförsamlingen, sade i ett anförande: Det enda krig som förberedes är ett krig mot Sovjetunionen och till det kriget vill vi inte skänka våra söner.

Ohygglig dödsolycka i Varberg
Kinnabo massakrerad av tåget

En fruktansvärd olyckshändelse inträffade i går kväll vid Varbergs järnvägsstation, där 42-årige tegelbruksarbetaren Axel Eliasson från Kinna dödades då han försökte hoppa på tåget mot Borås sedan detta kommit i gång. Eliasson fick huvudet i närmaste bortslitet samt andra skador, varför döden torde ha varit ögonblicklig.

Eliasson hade tillsammans med sin maka under söndagen besökt Varberg för att hälsa på släktingar. Han hade beslutat sig för att resa åter med det tåg som avgår från Varberg kl 20,10. Eliasson hade emeliertid en del extra att uträtta i staden och hade därför sagt till sin maka och sina släktingar att han skulle infinna sig vid stationen i god tid före tågets avgång. Man väntade också här på Eliasson, men hen hade av någon anledning blivit försenad. Strax efter det tåget satt sig i gång kom Eliasson springande och lyckades trots varningar från järnvägspersonalens sida hinna upp tåget. Här bar det sig inte bättre till än att Eliasson miste greppet — man tror att han fattat tag i ett handtag och föll ned mellan tåget och perrongen. Här blev han troligen klämd av ett fotsteg med påföljd att huvudet i det närmaste skildes från kroppen. Den ena armen blev också krossad och den ena sidan av bröstkorgen svårt intryckt. Döden torde ha varit ögonblicklig.

Enligt vad som meddelats skulle järnvägspersonalen även försökt hindra Eliasson att hoppa upp på tåget men misslyckats. Tågpersonalen observerade givetvis vad som skett och även personalen på göteborgståget, som för tillfället stod inne, observerade händelsen och gav stoppsignal, vilken uppfattades av föraren på borås tåget, som omedelbart stannade sitt tåg, men då hade olyckan redan inträffat. När tåget stannade anade också fru Eliasson att något inträffat, och när hon kom ned på perrongen fick hon av sina släktingar, som varit vittne till händelsen, veta att hennes make omkommit.

Eliasson fördes omedelbart till Varbergs lasarett, där man endast kunde konstatera att livet flytt samt att kroppen blivit svårt massakrerad. Den under så tragiska omständigheter bortgångne har under många år haft anställning i Kinna samt har gjort sig känd som en skötsam och duktig man. Närmast sörjande är maken och en 20-årig dotter. Dottern hade icke deltagit i resan till Varberg.

GENERALISSIMUS FRANCO har närvarit vid den högtidliga vigselakten mellan den sista ättlingen till Kristoffer Columbus hertigen av Veragua och senorita Anuncia da Cerosalbe y Ramirez de Haro i Madrid.

Molotov får mera makt, kursen är oförändrad?

MOSKVA (TT).

Regeringsombildningen kommer sannolikt inte att betyda någon förändring i Sovjets utrikespolitik, förklarar enligt en reuterkorrespondent kompetenta diplomatiska iakttagare i sovjethuvudstaden. Utländska uppgifter att förändringarna står i samband med meningsskiljaktigheter inom politbyrån betecknas som rena spekulationerna.

Man anser det också vara alldeles oberättigat att dra jämförelser med händelserna 1939, då Molotov efterträdde Litvinov.

— I diplomatiska kretsar i Washington ser man möjligheten till en allmän omorganisation i den sovjetiska ledningen så att det skapas ett mäktigt inre kabinett som snabbt skulle kunna fatta beslut i viktiga politiska frågor, skriver reuterkorrespondenten Paul Scott Rankine. Detta kabinett skulle kunna komma att bestå av Stalin, chefen för säkerhetspolisen Beria, försvarsministern Vorosjilov samt vice premierministrarna Mikojan och Molotov. Detta skulle innebära att den nye utrikesministern Vysjinsky och den nye utrikeshandelsministern Mensjikov inte får lika stora politiska befogenheter som sina föregångare.

På en högre post i ett inre kabinett skulle Molotov kunna samordna all sovjetisk verksamhet utanför hemlandet, inte blott utrikesdepartementets, sovjetambassadernas och andra diplomatiska beskickningars, utan även kominforms och de kommunistiska partiernas aktivitet i olika länder över hela världen.

— Sovjetunionens högsta Sovjet inleder på torsdag sin nya session i Kreml. Över 1,000 delegater från alla delar av Sovjetunionen samlas då, och både Stalin, Molotov, Vysjinsky och Mikojan torde komma att närvara.

Högsta Sovjets senaste session ägde rum i februari i fjol.

Mässan krymper:

Fria näringslivet ska få mer plats i tyska östzonen

LEIPZIG (TT — Reuter.)

Sovjetzonens ekonomiske chef, Heinrich Rau, yttrade i sitt öppningstal vid Leipzigmässan på söndagen att vissa tvångsåtgärder som begränsar den fria företagsamheten skal. avskaffas i syfte att insensiflera zonens utrikeshandel. Vi anser det av stor betydelse att den privata företagsamheten får största möjligt utvecklingsmöjligheter, tillade han. Sovjetzonens utrikeshandel var 1948 fyra gånger så stor som 1947. Den utgjorde sjuttio procent av 1936 år nivå. I år skall man uppnå 1936 års nivå. Han påstod att de västeuropeiska monopolkapitalisterna söker hindra västtyska utställare och besökare från att delta i mässan.

— Inte fullt 10,000 människor — hälften så många som förra året — hade infunnit sig då leipzigmässan öppnades på söndagen. Antalet utländska besökare var också mindre än förra gången.

De länder, som utställer sina varor är Sverige, Sovjet, Frankrike, Italien, Österrike, Tjeckoslovakien, Ungern, Bulgarien, Polen och Schweiz.

NY FÖRSVARSMINISTER I USA. Överste Louis A. Johnson kommer att efterträda James Forrestal på posten som USA:s försvarsminister.

Skador för 17,000 vid gårdsbrand

HÄSSLEHOLM (TT).

Vården för över 70,000 kr gick till spillo vid en eldsvåda på söndagsmiddagen på lanthrukare Per Ivar Jönssons gård i Ignaberga, där stall- och loglängan brann ned. Med hjälp av grannarna fick man ut tjugotalet nötkreatur, två hästar samt en del värdefulla maskiner. Byggnaden var försäkrad för 28,000 kr, grödan för 5,000 samt maskinerna för 2,000. Orsaken till eldsvådan har ännu icke klarlagts.

Malmö stad får stadstelenät

MALMÖ (TT).

Som första stad i landet får Malmö ett stadstelenät, som förutom att det skall användas av brandkår och polis skall kunna nyttjas av de affärsdrivande verken, spårvägen, elverket, gatukontoret etc. Det nuv. systemet med brandtelegraf anses ha tjänat ut och skall ersättas med en modernare anläggning, som helt bygger på telefonsystemet. Härvid skall man använda telegrafverkets svagströmsnät, som redan finns nedlagt i gatorna. Telenätet blir också en hjälptelefon, där allmänheten kan begära assistens förutom vid eldsvåda även vid olycksfall, trafikavbrott, sjukdomsfall etc.

PRAG: Konseljpresident Zapotocky uppmanade vid den första tjeckoslovakiska författarkongressen landets författare att mera övertygande och mera sanningsenligt skildra arbetarklassens skapande insatser och folkets kamp, "Detta folk som håller på att bygga upp sin republik på en ny socialistisk grundval".

— — —

BELGRAD: Ett särskilt organ har inrättats dit folk kan vända sig och påtala oegentligheter och olagligheter som begåtts av statliga organ och statstjänstemän. I första hand skall man ta hand om klagomål mot tjänstemän i helt statskontrollerade organisationer.

— — —

BERLIN: Vårmässan i Leipzig öppnades på söndagen med 6,755 utställare från alla delar av Tyskland och utlandet. De flesta utställarna är firmor från Sovjetzonen och de folkägda industrierna spelar en framträdande roll på mässan.

— — —

KÖPENHAMN: Med anledning av ett på lördagskvällen föreliggande pressmeddelande om att danske ambassadören i Moskva skulle ha rapporterat att en dansk anslutning till Atlantpakten komme att resultera i "en stor aktion" från rysk sida har Titzaus Bureau från auktoritativ sida erfarit att det icke företagits någon som helst hänvändelse i Köpenhamn.

FÖR ATT CELEBRERA årsdagen av kommunisternas maktövertagande i Tjeckoslovakien hölls en stor arbetarademonstration i Prag.

Tragedi i Uppsala:

Slog ihjäl sin antagonist, retad av gräl med sin fru

UPPSALA (TT).

Ett dråp förövades natten till söndagen i Uppsala. Kontrollassistenten vid Södra Lagunda kontrollförening Bengt Olov Folke Sköldin sammanträffade utanför Flustret med en okänd man varvid en ordväxling uppstod. Under denna gav mannen Sköldin ett par sparkar i magen varefter han begav sig från platsen.

Två personer som bevittnat händelsen följde tillsammans med Sköldin efter mannen. Bråkmakaren gick in i porten till rasbiologiska institutet vid Västra Agatan, och när de tre kom fram gick mannen mot Sköldin och yttrade: "Nu skall vi göra upp den här saken". Samtidigt krängde han av sig rocken och gav Sköldin ett kraftigt slag i huvudet så att denne föll i gatan. Vittnena såg då att det rann blod ur ena ögat på Sköldin och sprang över till en blistation i närheten och tillkallade polis som inom kort anlände med radiobil. Den skadade fördes till Akademiska sjukhuset där det konstaterades att han fått en kraftig skallfraktur. Om denna vållats av slaget eller av fallet i gatan kan ännu icke avgöras. Den skadade avled på söndagsförmiddagen utan att ha återfått sansen. Obduktion kommer att företas på måndag för att fastställa dödsorsaken.

Våldsverkaren försvann under det att vittnena var sysselsatta med att ta hand om den skadade, och polisen har ännu icke något spår efter honom. Den dödade var född 1910 och efterlämnar maka och ett barn.

Förövaren greps på söndagseftermiddagen. Det är en 22-årig trädgårdsarbetare Stig Andersson Lilja från Årsta. Han uppger sig ha druckit en halv liter brännvin på kvällen.

Han hade haft en träta med sin fru omedelbart före sammanträffandet med Sköldin och var mycket uppretad. Ordväxlingen med Sköldin utanför Flustret uppstod då någon i denne sällskap försökte antasta Liljas fru. Det slag som Lilja senare tilldelade Sköldin träffade på hakan, varvid denne föll baklänges och slog huvudet i gatan samt spräckte skallen.

LONDON: Det grekiska kustfartyget Ioannis på 800 ton saknas sedan några dagar tillbaka. Ombord befann sig tolv besättningsmän — se britter och sex greker.

Ny virus motstår både sulfatiasol och penicillin

KOPENHAMN (TT).

Ökad dödlighet i lunginflammation har på senaste tiden konstaterats i Köpenhamn. Enligt stadsläkarens rapport var dödlighetsprocenten under den sista tvåmånadersperioden i fjol 16. Under den därpå följande perioden, som började den 26 december var dödlighetsprocenten 33. I medicinska kretsar förklarar man att en ny virustyp, som är okänslig för sulfatiasol och penicillin börjat uppträda och konstaterar att samma erfarenheter gjorts i Norge och Sverige.

Krock i Kalix en dödad, tre svårt skadade

KALIX (TT).

Vid en kollision mellan en buss och en personbil natten mot söndagen förolyckades en 60-årig pensionär Gottf. Lundbäck från Innerbäcken, Kalix. Tre av personbilens passagerare fick svåra skador, och man vet ännu ej vid Kalix lasarett, om de överlever. Den omkomne efterlämnar hustru och tre barn.

Bussen kom på ordinarie tur från Morjärv och var mycket försenad. Den höll ganska hög fart vid den gatukorsning där olyckan inträffade, och sammanstötningen blev så häftig, att båda fordonen helt ramponerades. I personbilen åkte fem personer, och endast en av dem, chaufförens hustru, undgick att skadas. De svårt skadade är en 71 årig pensionär Viktor Strön, en 50-årig arbetare Albin Gustafsson och chaufför Erik Eriksson, i 30-årsåldern. Samtliga är från Karlsberg. I bussen åkte endast tre damer, som klarade sig utan skador, trots att bussens inredning förstördes vid sammanstötningen.

USA dementerar:

Sverige har ej fått not om österhandeln

WASHINGTON (TT—Reuter).

En representant för det amerikanska UD dementerade på söndagen en uppgift om att USA skulle ha riktat en not till Sverige och uppmanat Sverige att inskränka sin export till Central- och Östeuropa.

UD hänvisar vid TT:s förfrågan till sitt uttalande på lördagen i samband med en uppgift av likartat slag, att departementet informationer av dylik art men att någon not ej ingått.

Fartyget avgick den 25 februari från Hull och var destinerat till Kiel.

Tyskt Lourdes lockar massor av pilgrimer

STUTTGART (TT. — DPD).

Aningen av ett nytt Lourdesunder har hittills lockat tiotusentals vallfärdare till den lilla byn Tannhausen i Würtemberg. Pauline Hemmele, 42 år, är förvissad om att den heliga jungfrun sedan augusti 1947 uppenbarat sig för henne cirka tio gånger, "i gyllena krona och radband".

Det katolska ordinariatet i Rosenberg och Rottenburgs biskopliga ordinariat vill dock inte gå med på att beteckna fru Hemmeles upplevelser som ett under.

Den 1 maj förra året uppmanades fru Hemmele av en vit gestalt att bygga ett kapell på en åker i närheten. Då denna gestalt tidigare hade visat sig för henne flera gånger och hon hade berättat därom, följde många tusen människor med henne till den plats, där kapellet skulle uppföras. Kyrkan satte sig emellertid på tvären och något kapell blev inte byggt. I stället uppförde besökarna ett litet trähus med kors och mariabild, till vilket nu varje kväll ett stort antal människor vallfärdar.

Baltiskt nödrop: våra folk utrotas!

STUTTGART (TT. Reuter).

Vid ett protestmöte här på söndagen antog 800 baltiska flyktingar en resolution, som uppmanar FN att hejda den ryska utrotningen av de estniska, lettiska och litauiska folken.

Med stöd av uppgifter från nykomna flyktingar hävdade talarna att mellan 800,000 och 900,000 människor, motsvarande 15 procent av baltfolken har deporterats till ryska tvångsarbetsläger.

Sibirisk kyla i Alperna

MILANO (TT. — spec.).

I det italiensk-schweiziska alpområdet råder f. n. på sina håll rent sibirisk kyla. I Neuchatel uppmättes på söndagen 31 minusgrader och i St. Moritz och Davos 26. De ymniga snöfallen i Italien fortsätter, särskilt provinserna Venezia och Bologna. På många ställen har trafiken lamslagits.

ZÜRICH: Ekonomidirektören i det tyska förvaltningsrådet i Frankfurt, professor Erhard, tillbakavisade i ett föredrag i Zürich på lördagen beskyllningen att Tyskland driver illojal konkurrens. I Västtyskland ges inte en penning ut för subventioner i syfte att främja produktionen, framhöll han.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland. Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Lösnummer 12 öre.

Redaktör: GUSTAF BERTLAND

Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktör G. Bertland bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bost. anknytning 299

Prenumerationspriser:
Helår 19:—, halvår 10:25, kvartal 5:50, månad 2:00.

Annonspriser:
Före text 21 öre pr mm
Textsida.. 23 „ „ „
Särskr begärd placering å textsida 25 öre pr mm
Annonser till första sidan mottagas icke.
Under rubrikerna: Bortappat Önskas hyra och Platsösk. 18 öre pr mm
Förlovnings-, lysnings-, vigsel och födelseannonser 6 kronor.
10 proc. förhöjning för annonser inlämnade efter kl. 8 fm. till införande i samma dags tidning.
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 50 öre.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.
10 procents förhöjning lördagar och dag före helgdag.

Markarydskontoret:
Red.: Sven B. Jönsson, Villagatan, Markaryd. Tel. 150.

Dödsfall

†

Min käre Make, vår uppoffrande Pappa, Morfar och Farfar

Håkan Elof Jönsson

lämnade oss i dag i sitt 75:te levnadsår, djupt sörjd och i tacksamt minne bevarad av oss, släkt och många vänner.

Nyby den 5 mars 1949.

TILDA JÖNSSON
Signe o. Edvin
Berta
Berta o. Anton
Edit o. Folke
Edvin o. Inga
Arvid o. Margareta.
Barnbarnen.

———

De kära, milda dragen
För sista gång vi se,
Du somnat in i döden,
Ack, Pappa är ej mer.
Vi smeka nu den handen
som redan kallnad är
Och be till Gud i himlen
Tag mot vår fader kär.

†

Min älskade son, vår käre broder och svåger

vägarbetaren

Georg Oscarsson

lämnade oss i dag genom olyckshändelse i sitt 34:e levnadsår, djupt sörjd och saknad av oss alla.

Hishult den 4 mars 1949.

AGDA JÖNSSON
Syskonen.

———

Det känns så hårt nu för oss alla
Att ett sådant avsked ta.
Men den som förmår befalla,
Han sade: Kom, och jag fick gå.

De, som önska närvara vid jordfästningen, som äger rum i Hishults kyrka lördagen den 12 mars kl. 1 em. bedes samlas i kyrkan. Efter aktens slut kaffe i Gästgivaregården. Meddelas endast på detta sätt.

Andréns Begravningsbyrå
KISTOR och SVEPNINGAR alla prislägen. Allt ombesörjes
Stortorget, Laholm. Tel. 69.
Sommarbostad Mellbystrand Tel. 69.

Sigfr. E. Anderssons Begravningsbyrå
Gamlebygatan, Laholm.
Kistor, Svepningar till platsens billigaste priser.
Allt ombesörjes. Tel. 175.

KRANSAR och BUKETTER.
Smakfullt bundna.
Till humana priser.
Kist- och Altardekorationer utföras.
Flora Blomsterhandel.
Tel. 114, Laholm.

VID DÖDSFALL.
Vänd Eder till
Veinge Begravningsbyrå.
Kransar, Buketter, Svepningar och Kistor
till ortens lägsta priser.
Blomsterförmedling till in- och utlandet.
Hämtning från dödsorten ombesörjes.
Veinge Möbelaffär. Tel. 61.

SVENSSONS BEGRAVNINGSBYRÅ
Tel. 54 Ränneslöv
Tel. 68 Vallberga
KISTOR och TILLBEHÖR i alla prislägen.
Hämtningar & dödsorterna.
Allt ombesörjes.

Konstnären Johannes Laurin

ger kl. 20 i morgon en H. C. Andersen-afton i Samrealskolan.

Inträde: Äldre: 1 kr., barn 50 öre.

Föreläsningsföreningen.

Köpinge mejeriförening

Ordinarie föreningsstämma avhålles i Lagagården torsdagen den 10 mars kl. 16. Därvid förekommer till behandling ärenden enligt föreningens stadgar samt redogörelse angående hittills förda förhandlingar angående eventuell försäljning av mejeriet.

Styrelsen.

Trälshults jaktvårdsområde

avhåller ord. årsmöte i Trälshults skola tisdagen den 15 mars kl. 19,30.

Styrelsen.

Ysby SLKF-avd.

har möte i Ysby bygdegård onsdagen den 9 mars kl 2 em.

Styrelsen.

HAESS

Fastighetsförmedling,
auktioner mot redovisning kontant eller efter önskemål, värdering och lån ordnas.
Låg bestämd taxa, reel behandling.
Uppdrag emottagas tacksamt.
HAESS FASTIGHETSFÖRMEDLING.
(Jordbrukarnas egen förmedling).
Kontor: Slakteriet, Halmstad.
Tel. Namnanrop "Slakteriet"
Utom kontorstid 5683.

Till salu

Gylta

med grisningstid den 17 d:s till salu. Tel. 118 Ysby.

Passa tillfället

innan vårbrådskan kommer på och se om Eder garderob samt inlämna till oss i god tid allt som behöver kemiskt tvättas!

Vi förfoga över nya moderna maskiner och ha långvarig erfarenhet i branschen, varför ett väl utfört arbete kan garanteras. Även reparationer och pressningar utföras.

Obs.! Alla plaggen handpressas, ej ångpress.

KEMISKA TVÄTTEN, Bröderna Eriksson.
Tel. 732 LAHOLM. Tel. 732.
(Obs.! Jönssons Handskfabriks f. d. fabrikslokaler i Vingesg.)

Högsta priser på bomullstrikåvaror. FOLKHUSHÅLLNINGEN
Ändringar fastställda av PKN i meddelande 1714, gällande fr. o. m. 7 mars 1949.
Högsta priser på strumpartiklar tillverkade av bomulls- eller ullgarner.
Ändringar fastställda av PKN i meddelande 1715, gällande fr. o. m. 7 mars 1949.
Meddel. 1714 och 1715 hämtas hos krisvårdsnämnderna.

ÖNSKAS KÖPA

Höns köpes

till högsta pris. Ring tel. 8 Skånes Värsjö. Vi hämtar!
GÖSTA PALSSON.

Tomflaskor

uppköpes till dagens gällande priser. Hämtas efter tillsägelse.
GUSTAF BERKMAN.
Bagarliden, Laholm. Tel. 289.
Träffas säkrast kl. 6—8 fm. samt efter kl. 19.

Skottorpsortens Jordbrukskassa

kallar medlemmarna till årssammanträde i Skummeslövs folkskola torsdagen den 10 dennes kl. 7 em.

Ärenden: enligt § 17 i stadgarna.

Styrelsen.

Professor Thor Stenström
Hälsingborg. Tel. 11500.
Enskild mottagning å lasaretet efter kl. 1 em., dock endast efter föregående överenskommelse. Invärtes sjukdomar.

LT DEN 7 MARS.

Socialiseringshot mot jordbruket.

Den av en tremannakommitté gjorda utredningen om en jordbruksnämnd som efterträdare till Livsmedelskommissionen blir nu hårt åtgången i remissernas skärs eld. Redan när förslaget offentliggjordes väckte det stark kritik som ett typiskt exempel på en ny överdimensionerad ansvällning av stats apparaten. En närmare granskning av förslaget och de påpekanden, som gjorts i remissyttranden, avslöjar emellertid härutöver ytterst betänkliga tendenser. Enligt det framlagda förslaget skulle jordbruksnämnden medföra statliga ingripanden vida utöver vad som nu är fallet och vad som någonsin avsågs i 1942 års jordbruksutredning eller 1947 års riks dagsbeslut om jordbrukspolitikens framtida utformning.

Jordbrukarnas två stora organisationer, RLF och den ekonomiska föreningsrörelsen, ha i sina yttrande yrkat på uppskov med beslut i frågan och ny utredning, och detta förefaller synnerligen välbefogat Av särskilt intresse är de påpekanden, som Lantbruksförbundet gjort i sitt yttrande, nämligen att jordbruksnämnden enligt förslaget skulle få befogenhet som ett slags skiljedomare över och inom jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse samt därjämte övertaga en del utredningsuppdrag m. m., som Lantbruksförbundet hittills skött. Från föreningsrörelsen måste man givetvis med all kraft motsätta sig, att statliga organ börjar regera och bestämma i de ekonomiska föreningarnas inre angelägenhetes Man kan tänka sig vilken opinionsstorm det skulle väcka, om det föreslogs att en statlig nämnd på samma sätt skulle sitta som domare över inre förhållanden i konsumtionsföreningarna eller fackföreningarna mellan dem och deras medlemmar.

Lantbruksförbundet måste som företrädare för praktiskt taget alla jordbrukare ha experter och sakkunniga och göra utredningar för att kunna bevaka jordbrukarnas intressen. De utredningar som Lantbruksförbundet gjort i samband med priskalkylen, ha tillvunnit sig allmänt erkännande såsom oantastligt objektiva och tillförlitliga. Det kan icke finnas någon anledning att belasta skattebetalarna med utgifter för statliga utredningar på samma område. Det skulle bli rent dubbelarbete, enär Lantbruksförbundet ej kan underlåta att för sin del fortsätta detta sitt arbete.

Över huvud taget måste det vara en lämpligare väg att låta jordbrukets organisationer utan statlig inblandning sköta så mycket som möjligt av jordbrukets angelägenheter. Då sker det smidigt med minsta kostnad, utan byråkratisk tunggroddhet och på ett sätt, som vinner jordbrukarnas förtroende. Ett starkt utvidgat och myndigt kommissionsvälde kommer däremot att möta starkt motstånd hos alla jordbrukare.

En kraftig beskärning av de föreslagna arbetsuppgifterna och befogenheterna är nödvändig om jordbruksnämnden skall kunna godtagas bland jordbrukarna, och därmed kommer även de dryga anspråken på statskassan att minskas. Om icke en ändring sker, kan man ej värja sig för misstanken att projektet utgör ett försök att få ett fastare statligt grepp över hela jordbruksnäringen, en socialiseringsåtgärd.

LAHOLM

VÄDERLEKEN:

För södra Götaland och Halland förutses svag till måttlig sydostlig vind, delvis lätt snöfall, oförändrad temperatur.

Konstnären Johannes Laurin

gästar i morgon kväll äter föreläsningsföreningen, då han ger en recitationsafton i samrealskolan med uteslutande H. C. Andersen på programmet. Hr Laurin är som bekant en oförliknelig recitatör och upplästare. När han var här sist, kunde föreläsningsföreningen notera en åhörarsiffra, som varken förr eller senare uppnåtts vid någon föreläsning. Nu är han här igen, denna gången med sin specialitet: H. C. Andersen, som han läser på svenska. Bl. a. får vi höra historien om fjädern i hönshuset, vilken hr Laurin återger med all dess satir, humor och komik som ingen annan. Fullt hus förstås!

Legala notiser.

Från pastorsexpeditionen i Laholm meddelas följande familjenyheter:

Lysning: Pressaren Knut Valdemar Esbjörnsson och Janina Wanda Miekina, båda från kv. Bikupan 2.

Hölks härads lärareklubb

hade i lördags årsmöte å Laholms stadshotell. Räkenskaperna godkändes. Till ordf. efter Carl Carlsson, Ahla, som avsagt sig, valdes Birger Johansson, Veinge. Övriga styrelseledamöter blev Tage Wångmar, Mellby, Gustaf Sundgren, Laholm, Sven Wellsjö, Köpinge, Gustaf Henrikson, Hishult. Till revisorer valdes Georg Persson, Laholm, och Folke Olsson, Skottorp. Till pressombudsman utsågs Nils Olsson, Hishult. Beslöts att även i år hålla skolidrottstävlingar i klubbens regi. Till tävlingskommitté valdes Georg Persson, Tage Wångmar, Johan Sjöberg o. Assar Landén. Efter förhandlingarna intogs supé och vidtog ett trevligt samkväm.

Laholms Motorbåtsklubb

hade på fredagen årsmöte å Stadshotellet under ordförandeskap av köpman Sune Broms. Ej mindre än ett 20-tal medlemmar voro närvaranade. Arsberättelsen godkändes och ansvarsfrihet beviljades. Till ordförande omvaldes hr Broms och till övriga styrelseledamöter omvaldes likaledes hrr Gösta Nilsson, Bertil Karlsson, Erik Fehne och Åke Karlsson, suppl. Ernst Nilsson och Stig Larsson. Revisorer blevo Nils Fehne och Olle Lund, suppl. Stig Söderström.

Ordföranden donerade sin stuga vid Snapparp att användas som klubbstuga åt föreningen och beslöts att tacksamt emottaga densamma. Med tanke på de större båtarna beslöt man undersöka möjligheterna att anlägga en slip vid båthamnen i Laholm. För detta ändamål tillsattes en kommitté bestående av Bertil Karlsson, Gösta Nilsson och Ernst Nilsson. Beslöts att på de större båtarna beslöt man undersöka möjligheterna att anlägga en slip vid båthamnen i Laholm. För detta ändamål tillsattes en kommitté bestående av Bertil Karlsson, Gösta Nilsson och Ernst Nilsson. Beslöts att på de ställen i Lagan där det är för djupt att sätta kvastprickar i stället utmärka farleden med förankrade bojar. Vidare beslöts att klubben skulle hålla sitt sommarsammanträde vid Snapparp den 31 juli.

Eldsberga-Trönninge Tvätt-stugeförening u. p. a.

har haft ord. årsstämma i föreningens lokaler i Trönninge. Föreningens verksamhet har fortfarande utvecklats. Under redovisningsåret har tecknats 164 nya andelar, så att antalet vid årets slut uppgick till 530. Det har tvättats 104,948 kg mot 93,666 kg år 1947. Vinst- o. förlusträkningen balanserar på 102,754:65 och balansräkningen på 163,004:68 kr. I samband med omfattande reparationer av föreningens fastighet har även tillbyggnad ägt rum, inrymmande två bostadslägenheter. Kostnaderna härför har uppgått till kr 35.306:19. Maskiner och inventarier, bl. a. två tvättmaskiner, har anskaffats under året för 9,640:55 kr. Föreningen har i bidrag av statsmedel till byggnads- och maskinuppsättning beviljats kr 20,000 att lyftas under 1949. Fastighet, maskiner och inventarier ha avskrivits med 19,647:74 kr varefter verksamheten lämnat ett överskott av 293:72. Dessa medel överfördes på styrelsens förslag till reservfonden. Till led. i styrelsen för två år om valdes lantbr. Johan Jönsson, Sönnergård, smedmäst. Värner Sjöberg, Fridhem och lantbr. Enok Erlandsson, Gullbranna. Till revisorer om valdes lantbr. Carl J. H. Larsson, L:a Böslid, och kamrer Nils Tykesson, Halmstad.

Vallberga arbetarekommun

har hållit årsmöte under god tillslutning. Medlemsantalet var vid årets slut 50. Ansvarsfrihet beviljades. En del skrivelser behandlades under livlig diskussion. Styrelse för 1949 blev: ordf. Gustav Bengtsson, kassör Edvin Åkerberg, sekr. Arvid Gunnarsson, vice ordf. Karl Persson, vice sekr. Karl Nilsson. Suppl. Ellen Åkerberg, John Henningsson, Martin Olsson. Revisorer: Eror Magnusson, Anton Gunnarsson. Suppl. Märta Magnusson. Uppbördsmän: Vallberga Bengt Bengtsson, Ränneslöv Oskar Bengtsson. Distriktsombud Edvin Åkerberg, suppl. Anton Gunnarsson. Ombud till kretsstyrelsen: Karl Nilsson, Sandvad, suppl. Oskar Andersson. Kretsombud: Ellen Åkerberg, Martin Olsson, Arvid Gunnarsson, Karl Persson; suppl.: Rakel Rosenberg, Gurli Gunnarsson, Karl Nilsson, John Henningsson. / Korresponderande ord. Möte skall hållas en gång i kvartalet, sista tisdagen i första månaden kl. 19.30 em. i Föreningshuset. Vidare beslöts deltaga i årets 1 maj-demonstration i Halmstad. Därefter avslutades mötet med kaffedrickning.

Vid de italienska hästuppköpen

i Falkenberg uppvisades ett femtiotal djur av vilka 33 köptes. Priserna varierade mellan 1.200 och 1,700 kr.

Familjenytt

SPARA
i
LAHOLMS SPARBANK.
Ränta 2 ½ %.

FÖDELSEDAGAR:

85 år

fyller den 8 d:s änkefru Matilda Gunnarsson, Kapplet, Veinge.

70 år

fyller i morgon fru Amanda Thur, maka till ketsjingsmed Herman Thur, L:a Tjärby. Fru Thur är född i Blekinge och kom med sin make för 35 år sedan till Laholm. Hon har gjort sig känd som en duktig husmor och det är ej bara det egna hemmet som hon skött utan hon har även haft tid att hjälpa andra. Särskilt i hem där sjukdom inträffat har hon på ett förtjänstfullt sätt hjälpt till. Sympatisk och trevlig som hon är, blir hon säkerligen föremål för hyllningar på högtidsdagen.

70 år

fyller i morgon lantbr. Bernhard Pettersson, Högalt, Hishult. P. är född i Högalt och övertog i unga år fädernegården, vilken han alltjämt innehar och sköter på ett utmärkt sätt. Han har även ägnat sig åt målaryrket och tidvis varit anställd hos målerifirman Högardh i Halmstad.

70 år

fyller i morgon fru Selma Gyllensvärd, maka till sparbankskamrer Ernst Gyllensvärd, Växtorp. Hon är sedan länge mycket intresserad av Röda Korsets verksamhet.

50 år

fyller i morgon lantbr. Johan E. Bengtsson, Göstorp. B. som är född i Göstorp inköpte föräldragården 1928, vilken han upparbetade i högsta kultur. 1947 inköpte B. större lantbruk även i Göstorp. Till sin personliga läggning är B. en vänskaplig och gästmytig man som som inte har svårt att skaffa sig vänner.

LYSNING:

— I Knäreds kyrka för folkskoll. Nils Gösta Rosengren, Bromma förs., Malmöhus län och folkskollärarinnan Brita Ingegerd Andersson, Knäred 1.

DÖDSFALL:

Håkan Elof Jönsson. Utan någon föregående sjukdom avled till följd av en hjärtattack på lördagsmorgonen f. lantbrukaren Håkan Elof Jönsson, Nyby, Laholm.

Jönsson, som skulle fyllt 75 år den 18 maj i år, var född i Nidingstorp i Östra Karups socken. Efter anställningar vid jordbruk reste han till USA, där han även ingick äktenskap. Under ett tiotal år innehade de båda makarna en farm i Iowa. De reste därefter tillbaka till hemlandet och inköpte ett lantbruk i Mellby, som J. år 1940 överlämnade till en av sönerna. Han köpte då en villa i Nyby. Sedan han förvärvat denna brukade han under några år ett mindre lanbruk i Västra Mellby. Förra sommaren slog sig J. dock på allvar ner i sin villa i Nyby för att där njuta sitt otium.

Men Jönsson har en mycket driftig och skötsam man gått ur tiden. I sin krafts dagar togos hans krafter även i anspråk för offentliga uppdrag, bl. a. var han på sin tid ledamot av kommunal- och kyrkofullmäktige. Personligen var J. känd som en mycket vänsäll man, sympatisk och hjälpsam. Han hade därför många vänner, vilka med rörelse kommer att erfara budskapet om hans bortgång.

Vid bären stå som närmast sörjande maka samt 3 döttrar och två söner: Signe är gift med lantbr. Edvin Olofsson, Värestorp, Berta är gift med lanbr. Anton Bengtsson, Trulstorp, och Edit med lantbr. Folke Svensson, Västra Mellby; sönerna Edvin och Arvid äro båda lantbrukare i Mellby. Sörjande äro dessutom barnbarn, svärdötterrar och svärsöner, två systrar och en broder i USA samt en syster i Köpenhamn.

BEGRAVNING:

— En högtidlig jordfästning ägde i lördags rum i Hishults kyrka, då stoftet av fru Charlotta Hansson, Traryd, vigdes till den eviga vilan. Under sorgmusik inbars kistan i det vackert smyckade templet. Prestaverna fördes av lantbr. Oskar Johansson, Norrössjö, och hr Gösta Svensson, Tuthult, Markaryd. Akten inleddes med ps. 293: 3—5, varpå kyrkoh. Gustafson i anslutning till Joh. ev. 12: 26 höll ett griftetal och förrättade jordfästningen. Sedan följde ps. 95: 4—6 och begravningsmässan. Akten slöt med ps. 82: 6, och under sorgmusik utbars kistan och sänktes i graven. Här sjöngs ps. 396: 5. Officianten läste ps. 98: 12. Till den bortgångnas minne talade hennes make, lantbr. Anton Hansson och äldste sonen, hr John Hansson, Växtorp. För Ekeryds baptistförsamling, vilken den bortgångna tillhört, talade lantbr. Enok Larsson, Språxhult, och för Betelförsamlingen i Växtorp hr Karl Johansson, Hannabad. Båda talarna nedlade kransar. Vidare talade hr Levin Augustsson. Slutligen sjöngs nr: 745 i Psalmisten. De anhörigas tack för hedersbevisningen frambars av hr John Hansson. En vacker blomstergård hade ägnats bären.

— I Knäreds kyrka jordfästes i lördags stoftet efter fru Jeanette Andersson, Kåphult. Med lantbr. Edvin Isaksson och August Johansson som prestaverande inbars kistan i templet under det organisten spelade Händels Largo. Sedan ps. 89: 1—4 sjun-

Biograferna

Centrum Tel. 18
Tisdag o. Onsd. kl. 8
Flygmalajen i flottan
Den glade skämtaren George Formby på nya spralliga äventyr. Barnpillåten.

BIO
Hasslöv onsd. 6.30 och 8.30
Mästocka söndag 3.30
Genevad sönd. 6.30 och 8.30
Brbj. Sven Edvin Saljes
På dessa skuldror.
Ett modernt bondedrama, som starkt fängslar åskådaren.

Konstens vecka även i s:a Halland tack vare vandringsutställningen

Amanuens Nilsson: Det har varit särskilt roligt att få visa den här i Laholm

— Det har varit särskilt roligt för oss i Riksförbundet för bildande konst att få presentera denna vandringsutställning av skulpturer här i Laholm. Ty Laringsutställning av skulpturer med skulpturbegåvade ståholm är ju en av landets mest skulpturbegåvade städer. Med hänsyn tagen till stadens storlek är detta något, som är oerhört imponerande. Att Laholm fått så många konstverk har ju sina särskilda orsaker, men det visar dock, att det här finns intresse för bildhuggarkonsten.

Ungefär ovanstående ord yttrade amanuens Einar Nilsson bl. a., då han i går hälsade vernissagepubliken välkommen till skulpturutställningen på Laholms rådhus. Det var rätt många, som kommit till vernissagen, och amanuens Nilssons demonstration av skulpturerna berikade deras besök på utställningen.

Tyvärr låter det sig inte göra att här lämna en redogörelse för den ganska omfattande och ur alla synpunkter intressanta utställningen. Men vi skall i alla fall börja från början. I hallen på nedre botten i rådhuset hade man hängt upp några skärmar med vältagna fotografier av Stig Blombergskulpturer. Det har naturligtvis inte varit möjligt att på en vandringsutställning som denna medföra ett större urval av varje skulptörs verk. Till komplettering har man därför medtagit fotografier av berömda verk av konstnärerna. Här finns sålunda goda bildreproduktioner av den lilla hjälplösa, oskuldsfulla, rörande "Tummelisa", de burleska "Vintramparna", "Harpolekaren och hans son", och många andra kända konstverk av Blomberg. Vad ett fotografi i svart och vitt kan tala jämfört med de förfärliga konstreproduktionerna i färg!

Skulpturerna har placerats ut inte bara i stadsfullmäktiges sessionsrum utan även i vestibulen utanför. Visserligen påstod amanuens Nilsson blygsamt nog, att utställningen knappast kunde betraktas som fullt representativ för all nutida skulptur i vårt land, men man måste ändå säga, att den är mycket omfattande. Den upptar ett 60-tal konstverk, och de räcker för beskådande och begrundande en lång, lång stund.

— Konstens anseende har skiftat genom tiderna, sade amanuens Nilsson bl. a. i sitt föredrag. I våra dagar riktar sig gemene mans konstintresse främst mot måleriet. Folk vill ha färger. Dock — det är ingalunda självklart, att måleriet skall stå främst. Så har det ej alltid varit, och det finns tecken, som tyder på, att en omsvängning mot större intresse för bildhuggarkonsten är på väg.

Amanuens Nilsson började sin presentation av konstverken med några ord om Carl Eldhs uttrycksfulla och gripande konstverk Mor. Han berättade, att när den unge konstnären skulle ge sig iväg från det fattiga smedhemmet för att gå okända öden till mötes i konstens stad Paris, så roddes han över en sjö av sin fader. Hans mor stod på stranden och såg efter sin son, så länge hon kunde skönja honom. Sonen satt i aktern och såg på henne. Synintrycket etsade sig fast hos honom, och i Paris skapade han sedan detta sitt första stora konstverk. — På utställningen är Eldh vidare representerad med "Strindberg på promenad".

Även den s. k. moderna skulpturen är representerad på utställningen. Amanuens Nilsson gjorde aktningsvärda försök att förklara denna konstart, om ont det skulle vara så, att åskådarna inte kände sig övertygade och vunna för dessa konstverk, så var det nog varken hans eller publikens fel. Och ändå var det de bättre konstnärerna inom denna riktning, som var representerade på utställningen. Bland dem kan vi nämna Arne Jones. Hans människor med viadukter och broar ter sig ju besynnerliga, konstbesynnerliga får man kanske säga. Och dock — hans "Katedral" är otvivelaktigt ett riktigt konstverk. Det visar 2 människor, kanske dansande, som i spänning och förening höjer sig till gotikens höga rymd.

Christian Berg, som ju bor på Hallandsås, är representerad med tre skulpturer, av vilka åtminstone två är modernistiska. Det skulle f. ö. vara mycket intressant att få veta, vad konstnären själv numera anser om dem. Hans tredje konstverk på utställningen, Krucifix, är mera självklart, och utan vidare visar det, att Christian Berg är en konstnär högt ovan genomsnittet.

Men som sagt, någon fullständig och utförligare presentation av utställningen kan detta referat av vernissagen inte bli. De konstnärer och de skulpturer, som vi här nämnt, har vi godtyckligt valt. Men vi vill råda var och en, som läser dessa rader, att själv ta skulpturerna i beskådande och sålunda med ett utställningsbesök komplettera referatet. Och att därvid göra sig god tid. Utställningen hålles öppen t. o. m. den 13 mars kl. 16—20.

Innan vi slutar skall vi emellertid omtala, att utställningen enligt katalogen omfattar 57 skulpurer, och att de konstnärer, som är representerade är utom de här ovan nämnda Oscar Antonsson, Carl- Einar Borgström, Elsa Danson Wåghals, Sten Ericsson, Gunnel Frieberg, Eric Grate, Bror Hjort, Ivar Johnsson, John Lundqvist, Nils Möllerberg, Britta Nehrman, Gustaf Nordahl, Emil Näsvall, Palle Pernevi, Ninnan Santesson, Nils Sjögren, Sten Teodorsson, Ivar Alenius-Björk och Edvin Öhrström.

Innevarande vecka är konstens vecka över hela landet. Det var ju en lycklig tillfällighet för oss här i södra Halland, att denna vandringsutställning kom hit just nu!

Petrus.

---

gits, höll kyrkoh. Sven Eriksson ett vackert griftetal och förrättade jordfästningen. Efter denna sjöng organisten Det brister en sträng härnere, och så följde ps. 395: 3—4 samt begravningsmässan med antifonier. Akten slöt med ps. 77: 5—6, och kistan utbars till graven under tonerna av Sorg av Nordqvist. Här läste officianten en bön, och sjöngs ps. Sänd, Herre, Dina änglar ut. En vacker blomstergärd hade ägnats den borggångnas minne.

— i Ö. Karups kyrka jordfästes på fredagen stoftet efter f lantbr. Johan Gottfrid Lindblad, Ö. Karup. Prestaverande voro lantbr. Arvid Holmgren, Hunnestorp och Karl Jansson, Karup. Under sorgmusik inbars kistan i kyrkan, där akten inleddes med ps. 549: 6—7, varpå följde jordfästningen, som förrättades av kyrkoherde S. Norborg. Så följde ps. 599: 6—7 och officianten utförde begravningsmässan med antifonier, vilken avslutades med ps. 297: 3. Kantor Andersson spelade sorgmusik medan kistan utbars till graven, där en rik blomstergärd ägnats den avlidnes minne. Till sist sjöngs ps. 396: 5.

Ysby

Ysby SLKF-avd.

har enligt annons möte i byggdagården på onsdag.

TVÅ KOLLISIONER VID FLYGVAPNET krävde på torsdagen fem dödsoffer. På bilden ses från vänster fyra av de omkomna: Fänrik O. L. Hartman, fänrik S. G. Friberg, fänrik H. S. L. Ingegård, sergeant S. A. Olander.

Mauritz Enander:

Kominforms nya maktmobilisering

OM STALIN verkligen räknat med att genom sin "fredsoffensiv" underminera västerlandets fasta hållning eller avtrubba kritiken mot förhållandena i Sovjet har han nu tydligen insett sitt misstag. De samtidiga trohetsförsäkringarna från lydpartierna i andra länder ger jämte en del andra företeelser vid handen att nya order utgått från Kominform.

Den behandling som frågan om de ryska slavlägren fått i FN:s ekonomiska och sociala råd tyder icke på att man där blivit särskilt imponerad av den tidigare "fredsoffensiven". Det är värt all uppmärksamhet att man inom FN på allvar tagit upp nämnda fråga till dryftning. Om de talrika skildringarna av förhållandena i Sovjets arbetsläger är vederhäftiga — och något verkligt bevis för motsatsen har icke förebringats — strider dessa uppenbarligen mot FN:s principer och särskilt mot den förklaring om människans rättigheter som antogs av den senaste generalförsamlingen. Saken har bragts inför ekonomiska och sociala rådet av American Federation of Labour och efter diverse uppskov tagits upp till debatt. Denna debatt blev en skarp vidräkning med det ryska systemet på detta område. De framförda anklagelserna tillbakavisades av den ryske representanten kategoriskt såsom smutsigt förtal. Förslaget om en internationell undersökning såsom enda vägen att få fakta objektivt fastslagna möttes med förklaringen att Sovjet aldrig skulle tillåta en sådan. Saken går nu till Internationella Arbetsorganisationen.

Denna länge uppskjutna debatt är ett bland tecknen på att man i väster icke längre är hågad att söka samförstånd genom att släta över motsättningarna i fråga om uppfattning och metoder. Möjligt är att denna episod medverkat till den attack på bred front som kommit till stånd från de kommunistiska partierna i olika länder. Dessa har nu ett efter ett stigit upp och svurit trohet mot herrarna i Kreml.

Den mjuka upptakten till "fredsoffensiven" kom ju i Frankrike med Cachins vackra ord om samarbete och tolerans. Helomvändningen markeras också först av de franska kommunisterna genom Thorez. Han förklarade offentligt att hans anhängare skulle samverka med Sovjets armé om denna "som försvarar folkens och socialismens sak tvingades att förfölja fienden ända in på fransk jord". Förklaringen är i själva verket icke överraskande. Det är för detta ändamål de kommunistiska partierna är till. När Frankrike kom i krig mot Sovjets dåvarande bundsförvant Hitler rymde Thorez undan sin värnplikt och flydde till Moskva. Den samverkan hans parti drev med fienden illustreras av en liten episod från dessa år, nämligen följande:

Presidenten Lebrun skulle inspektera Maginotlinjen. Resan omgavs givetvis med den största sekretess och endast ett fåtal kände till den. När så presidenten gjorde ett besök i främsta frontlinjen hissades på den tyska sidan en vändig skärm med påskriften: "Välkommen, monsieur Lebrun". Vid den undersökning som givetvis kom till stånd visade det sig att av tio tjänstemän som haft med ärendet att göra var sju kommunister. Mer behövde ju inte sägas. De franska kommunisternas lojalitet mot Moskva och Moskvas bundsförvant var klar.

Deklarationer liknande den franska har nu gjorts av de kommunistiska partierna i andra länder, bl. a. det norska. Den löpande följden av trohetseder till Sovjet tyder på en gemensam ordergivning från gemensam källa — Kominform. När man icke lyckades med milda ord hejda konsolideringen av motståndet i väster ändrar man ton och påminner om att Sovjet har även andra resurser. Det skedda tyder på att man i Moskva erkänner att man förlorat slaget om Västeuropa i första omgången. Berlinblockaden gav ej åsyftat resultat. Försöken att genom strejker och sabotage göra Marshallhjälpen om intet misslyckades. Atlantpaktens upprättande har icke kunnat hindras. Varken hotelser eller milda ord har kunnat avhålla Västerns demokratier från att stärka sin samverkan och motståndskraft. Moskva måste inkalla sina reserver. Att de nya signalerna också avser att påverka de i år förestående valen bl. a. i Frankrike och Norge är antagligt. Framtiden får utvisa om de får den avsedda effekten eller om Kreml får inregistrera ett nytt bakslag.

Porkkala-paret släppt

De båda svenskarna Bertil Nilsson och Ulla Margareta Taube, som anhållits av finska polisen för att ha fotograferat vid Porkkalagränsen, släpptes på lördagen enligt meddelande från Helsingfors. De utvisades och fick omedelbart via Åbo lämna landet. Det blir stämning för deras tilltag.

Knäred 1:a i programtävlingen.

En ovanlig men mycket trevlig tävling i Lagagården i går.

En programtävlan för SLU-avdelningar i den södra delen av Halland ägde i går rum i Lagagården. På främsta plats placerade sig Knäreds avdelning med 102,5 poäng.

I övrigt fick prislistan följande utseende: 2) Vessigebro 102 poäng; 3) Snöstorp 101,5; 4) Arstad-Skrea 98; 5) Rännleslöv 96,5 och Asige, också 96,5; 6) Växtorp 85 poäng.

Vi återkommer med utförligare referat.

Skummeslöv

Skottorpsortens jordbrukskassa

har enligt annons årsmöte i Skummeslövs folkskola på torsdag.

Plock ur pressen

Avskaffa Första kammaren vill inte Svenska Morgonbladet (fp) vara med om. Erfarenheterna från krigsåren visade behovet av denna kammare:

Man skall aldrig glömma, att det var denna kammare, som vågade sjunga ut mot nazismen och dess fruktansvärda barbari i vålldtagna länder, medan Andra kammaren teg. Man gick från dessa förstakammardebatter med de orden på läpparna: tack gode Gud, att vi har en första kammare! Det var nog inte bara detta, att vi i denna kammare hade ett antal rakryggade och självständiga män, som vågade sjunga ut. Kammaren som sådan var inte på samma sätt som den andra mottaglig för de definitistiska stämplingar, som åtminstone tidvis behärskade medkammaren. Regeringen och speciellt då hr Günther hade vida mer besvär av Första kammaren än av medkammaren, och intresset knöt sig allmänt till just förstakammardebatterna.

Skall kammaren få en verklig betydelse är det nödvändigt att färgstarka, självständiga män placeras där.

Byråkratisk elefantsjuka är diagnosen i Jordbrukarnas Föreningsblad på det förslag som kommitten med LK-chefen i spetsen framlagt för omvandling av LK till ett fast ämbetsverk med beteckningen Statens Jordbruksnämnd. Tidningen instämmer i kritiken mot att krisförvaltningen inlemmas i ett permanent verk och påtalar vidare det paradoxala i att bygga upp ett stort ämbetsverk i en tid då största återhållsamhet är av nöden:

Lantbruksförbundet delar i sitt yttrande betänkligheterna på de nyss angivna punkterna, men sätter därtill in skarp kritik mot att sakkunnigemajoriteten vid utformandet av JN:s arbetsuppgifter på ett fördomsfritt sätt gått långt utanför de riktlinjer som drogs upp genom principbeslutet vid 1947 års riksdag. Uppenbart är att jordbruket genom förslagets godkännande skulle kunna utsättas för en statsdirigering av förut okänd omfattning.

Lika oförenliga med 1947 års principbeslut är de extra befogenheter som de sakkunniga vill utrusta JN med:

Bl. a. skulle ämbetsverket ha möjlighet att blanda sig i föreningsrörelsens inre angelägenheter och utöva någon sorts domarrätt mellan föreningarna och mellan dessa och deras medlemmar. Härigenom skulle jordbrukarna och deras organisationer formligen ställas i undantagssssställning inom svenskt näringsliv.

Helt visst ger Lantbruksförbundet den bästa anvisningen i dagens läge, nämligen uppskov och ny utredning i bättre överensstämmelse med 1947 års besut, framhåller JF.

SKIDDRÄKTER

för 1—14 år i största sortering

BÄSTA PASSFORM
UTMÄRKTA KVALITÉER
LÄGSTA PRISER

Bästa plagg för barnen i snö och tö, i ur och skur.

Allt i barnkläder i platsens största barnekiperingsaffär.

Trikåmagasinet

Storgatan. Tel. 314 Laholm.

Köp nya möbler
i
Båstads Möbelaffär

Tel. 234 GUSTAF HOLM. Båstad.

Vi föra prima kvalitéer till humana priser.

Fria transporter.

Senaste nytt:

Inga ändringar i Sovjets politik väntas i Moskva

Vysjinskij debuterar i högsta Sovjet på torsdag, Molotov också närvarande.

MOSKVA i dag. (TT. från Reuter.)

Vysjinsky kommer att göra sitt första framträdande inför högsta Sovjet då den öppnar sin session i Kreml på torsdag. Båda de ersatta ministrarna Molotov och Mikojan kommer att delta i högsta Sovjets sammanträde.

I ryska kretsar väntar man sig ingen som helst förändring i regeringens politik efter regeringsombildningen.

3-årig gosse i Växtorp dog av albyl

Pojken kom i en obevakad stund över en albylask.

En olyckshändelse, som kom att kosta en liten gosse livet, inträffade i lördags i Växtorp. En treårig gosse, son till en arbetare på Vallen kom i en obevakad stund över en ask med albyl. Asken innehöll ett 20-tal tabletter, och dessa åt den lille upp. Han blev sjuk och fördes till Laholms sjukstuga, där gossen togs under behandling. Hans liv kunde emellertid inte räddas, utan den lille avled under natten.

Uppgörelse med pappersbruken.

Till gången på cellstoff o. annat papper är tryggad, framhöll statsrådet Kollberg i sitt interpellationssvar i lör dags. Han meddelade därvid, att överenskommelse med pappersbruken nu träffats. Brukens försörjning med massa har ordnats på så sätt, att pappersbruken som kompensation för de höjda massapriserna av tidigare erlagda accismedel för pappersskatt erhåller 1,3 öre pr kg köpt massa.

Dramatikerstudion fick ej statsbidrag

Startar ändå långturné i samarbete med SLU

Dramatikerstudion, som tidigare i samarbete med SLU genomfört tre teaterturnéer till landsbygden, går i dagarna ut på en ny långturné till bygdegårdar och andra mindre lokaler i landsbygdens småorter. Även denna turné sker i samarbete med SLU, och sammanlagt drygt 40-talet föreställningar kommer att ges i Norra och Södra Kalmar, Kronobergs, Skaraborgs och Örebro län.

— Turnéprogram blir Brita von Horns "Jag ska låta höra av mej", omtalar SLU:s förbundsprogramchef Hans Davidson, som representerat SLU vid förberedelserna för turnén. Pjäsen, som är ett drama i två akter, belönades med första pris i Radiotjänsts stora pristävling 1946. Den har tidigare vid ett par tillfällen spelats just för landsbygdspubliken och har i hög grad uppskattats av denna. Vid en pionjärturné som det ju faktiskt är fråga om här — för många av de bygder som skall besökas blir det den första verkliga teaterföreställningen — är "Jag ska låta höra av mej" utan tvivel utomordentligt lämplig.

— Staten har ju tagit som en av sina givna uppgifter att stödja kulturell verksamhet av detta slag, varför givetvis statsanslag söktes även till denna turné. Teatermyndigheterna har emellertid ställt sig avvisande till framställningen, vilket utan tvivel mera måste bero på bristande vilja än på brist på pengar, säger hr Davidson. Nog borde några tusen kronor till denna turné kunnat utanordnas av lotterimedel, när teatrarna i storstäderna årligen får miljonbelopp. Men vill man inte så kan man inte...

Nu går Dramatikerstudion ut med turnén på egen risk och hoppas på publikens bevågenhet. Och med kännedom om SLU-arnas intresse för saken och publikintresset vid tidigare landsbygdsturnéer skall det nog gå ändå. Från alla håll på landsbygden rapporteras en våldsam efterfrågan på teaterföreställningar. Men nog tycker man att vederbörande myndigheter — i första hand teaterrådet och handelsdepartementet — skulle kunna ställa sig litet mer välvilliga till den i kulturelit avseende vanlottade landsbygden.

Polska sjömän under noggrann kontroll

WARSZAWA (AEP).

Sedan manskapsflykten från den polska handelsflottans fartyg på senaste tiden tilltagit i oroväckande grad, har nu polska hemliga polisen betydligt skärpt kontrollen över utresande sjömän, såväl befäl som matroser. Varje enskilt fall, där sjömän tar hyra för utrikesresor i polska handelsflottans tjänst, kontrolleras nu individuellt, och hädanefter kommer ingen sjöman att få tillstånd att gå ombord, om inte vederbörande kvarlämnar i Polen nära anhöriga, som i förekommande fall kan betraktas som gisslan.

Tbc-sjuk hund kan smitta människor

STOCKHOLM

Hundars förmåga att överföra tuberkulos till människor har genom en vid Svea livgardes fakttagen epidemi kunnat ledas i bevis. En till regementet år 1947 skänkt hund, som varit utackorderad till fostervård, blev i fjol så trött och allmänt dålig, att den måste avlivas; det visade sig att den haft tuberkulos. Senare framkom, att hunden under sjukdomstiden smittat fyra personer, bl. a. två småflickor hos fosterföräldrar.

En god vän i den familj, som tidigare åt hunden, hade varit mycket tillsammans med hunden; denne person hade i flera repriser vårdats på S:t Görans sjukhus och med har ett intressant eller nog så har sannolikt smittat hunden. Härutöckt perspektiv rullats upp beträffande tuberkulossjuka hundars möjligheter att sprida smitta, säger dr S. Urwitz vid Svea livgarde, vilken i Sv. läkartidningen närmare redogjort för den i detta fall företagna utredningen.

Denna utredning kommer nu att medföra vissa åtgärder inom armémundvärdet, enligt vad överfältveterinären förklarar. Under sin praktik med hundajukdomar som specialitet åren 1927—45 säger han sig ha varit inriktad på den risk ifråga om tbc-smitta på människor, som hållandet av hund innebär. Något fall av sådan smitta har dock ej kommit till hans kännedom, däremot fall med sannolik smittoöverföring från människa till hund. I samråd med armémundchefen kommer nu att föranstaltas om upplysning i denna sak till alla fodervärdar och därjämte om vissa regelbundna specialundersökningar, framför allt tuberkulinprövning.

Rekordskägget

37-årige Bombaybraminen Pandit Masudiva Din gör anspråk på världsrekord i mustaschlängd: 190 cm, mellan spetsarna! Nio år har det tagit honom att åstadkomma dessa praktmustascher, som han vanligen bär uppruldade kring öronen. Han sköter dem omsorgsfullt med tvål och olja, vilket kostar honom drygt 10 kronor i månaden.

NEW YORK: New Yorks katolske ärkebiskop kardinal Spellman och etthundra elever vid det katolska prästseminariet debuterar på torsdagen som dödgrävare och strejkbrytare. Anledningen är att dödgrävarna vid New Yorks kyrkogårdar har gått i strejk. Sedan kardinalen förgäves hade uppmanat dem att "göra sin plikt mot de döda som vänta att en kristlig begravning" har han nu ställt sig i spetsen för en grupp frivilliga som skall kasta upp gravar på den katolska Golgatha-kyrkogården.

Markarydsbygden

Laholms Tidnings lokalredaktion, Markaryd, Villagatan.
Redaktör: SVEN B. JONSSON. Tel. 150.

Markaryds Idrottsförenings

medlemmar kallas till **extra föreningsmöte** måndagen den 14 mars kl 19,30 i **Folkets Park.**

Ärenden:
1) 25-årsjubiléet.
2) Sommarens festarrangemang.

Styrelsen.

Markaryds Bio
Tisdag och onsdag kl. 8 em.
INTRIG
med George Raft o. June Havoc.
Barnförbjuden.
Nästa program:
Wilhelm Mobergs
MARKNADSAFTON
med Adolph Jahr.

Oavgjort i ishockey Markaryd —Sk. Fagerhult.

En spännande match inför en publik på 600 personer.

Markaryds och Skånes Fagerhult spelade i går kväll oavgjort 4—4 i en spännande och fartfylld ishockeymatch inför närmare 600 personer. Periodsiffrorna blev 0—3, 2—0 och 2—1. Publiken bjöds dessutom på konståkning av fröken Inga Lindström, Halmstad, och de hjärtliga applåder hon skördade visade, att man livligt uppskatta de hennes konst.

Ishockeymatchen blev som vi redan sagt en rafflande uppgörelse och publiken fick sitt lystmäte av spänning. I första perioden såg det visserligen inte så lovande ut, då gästerna passade på att med jämna mellanrum förpassa tre puckar bakom gode Lennart Johansson. I andra perioden började det emellertid att ljusna för hemmapojkarna då Sebastian reducerade till 1—3 och sedan ”sliparen” följde med i samma takt och ändrade om resultatet till 2—3.

I början på sista perioden kom en kalldusch. Markaryd träffade mitt under den intensiva pressen i fagerhultskedjan pucken och Fagerhult kunde notera sitt fjärde mål. Skam den som ger sig, tänkte säkerligen hemmapojkarna och fastän nästan slutkörda var det bara att brassa på. Dahlberg lyckades att under klungspel spela in Markaryds tredje mål. Jubel bland publiken. Att sedan jublet blev orkan artat när Sebastian gjorde det fjärde målet, säger sig självt. Skånes Fagerhult gjorde förtvivlade försök i slutminuterna att återta ledningen, men detta avvärjdes.

Resultatet 4—4 motsvarar ungefär spelfördelningen och det bör båda lagen vara nöjda med. God domare var Harry Johansson, Ljungby.

Även Markaryds SLU protesterar.

Markaryds SLU beslöt vid sammanträde i lördags att protestera mot beslutet om nedläggande av lantmannaskolan. Vi återkommer med närmare referat från mötet.

Markaryds Bio

spelar på tisdag och onsdag Sam Bischoffs ”Intrig” med George Raft, June Havoc och Helena Carter. En rafflande och spännande film där mycket händer och där det som händer går med fart och kläm. Nästa program blir Wilhelm Mobergs ”Marknadsafton”.

Ny följetong börjar i dag.

”Margrete Menkel” av Emil Bönnelycke.

I dagens nummer av Laholms Tidning påbörjas publiceringen av en ny följetong, Margrete Menkel av den danske författaren Emil Bönnelycke. Denne åtnjuter ett stadgat anseende som god förrfattare, och ”Margrete Menkel” är en fängslande roman, rik på händelser och med en vacker kärlekssaga skickligt inflätad i handlingen.

En verklig storauktion

var det på lördagen i Örkelljungatrakten, då dir. Sten-Erik Agrell på Skönna gård, Örkelljunga, på grund av lantbrukets bortarrendering försålde allt yttre lösöre. Det var en av de största auktioner som hållits i trakten. Besökarna uppgick till inemot 1,500. Priserna på både djur och maskiner blev synnerligen höga. Den bästa kon kostade 960 kr. och för de övriga höll sig priserna mellan 800—900 kr. Bästa kvigan kostade 610 kr. Hästarna, båda två sto, gick bort för 1,300 resp. 1,150 kr. samt ett stoföl för 655 kr. Bland priserna på maskinerna må nämnas Cormichtraktorn 5,500 kr., en höfläkt 910 kr., en gummihjulsvagn 990 kr, en gödselspridare kr 650 o. en radsåningsmaskin 400 kr.

Fin prestation av Gunnar Andersson i DM-boxningen

GJORDE JÄMN MATCH MOT FALKENBERGS RUTINERADE SVEN SVENSSON.

Laholm fick, som vi omtalade i lördagens tidning, två distriktsmästare i boxning på fredagen i Halmstad. Lennart Berggren tog hem tungvikten och i fjädervikt gick mästerskapet till Malte Martinsson. Den fem man starka laholmstruppen, Åke Andersson var anmäld i lättvikt, men måste lämna återbud på grund av skada, gjorde en fin insats och belade även efter en hård och jämn strid med i första hand de båda halmstadsklubbarna andra platsen i tävlingen om titeln bästa hallandsklubb.

Den som överraskade störst av laholmspojkarna var trots de båda mästarna, Gunnar Andersson i weltervikt. Gunnar mötte i tävlingarnas första match Falkenbergs rutinerade ringkämpe Sven Svensson, som gått närmare ett hundratal matcher. Laholmaren, som nu gjorde sin femte match varav de fyra första varit nybörjarmatcher, förlorade klart första ronden, men gjorde andra och tredje jämna. Hade inte hans kondition tagit slut i matchens slutminut kunde mycket väl segern gått till honom. Särskilt hans vänster gick in fint och falkenbergaren, f. d. skåningen, hade svårt att komma underfund med den taktiskt boxande Gunnar, som kan bli till mycken glädje för LBS om han bara lär sig att han även får använda högernäven att slå med och inte bara som nu att gardera med.

I bantamvikt mötte Kent Wingeskog HBS halländske nybörjaremästare Hallberg. Första ronden gick klart till halmstadspojken, men i den andra arbetade Kent upp sig fint och gjorde ronden jämn. Sista ronden gick till Kent så länge hans kondition varade, men han var fullständigt slut efter någon minut och då bröt domaren fullt riktigt.

Fjäderviktsfinalen blev en ren klubbfinal för LBS. Malte Martinsson mötte nämligen Stig Gustafsson, som efter två ronders ultrarapidboxning gav upp. Men dessförinnan hade Malte besegrat HAIS trådsmale Eskil Holmberg. Matchen var mycket jämn, men laholmaren vann de två ronder den varade genom sin mer poänggivande boxning, bl. a. lade han sig vinn om att träffa när han slog, medan HAIS-aren å sin sida slog upprepade slag i luften. Matchen måste brytas eft. två ronder då halmstadspojken fått ena ögonbrynet uppslaget. Ställningen i domarprotokollen fick emellertid avgöra och det visade sig att två av domarna hade Martinsson som segrare.

I tungvikt fick Berggren stå över första omgången och mötte sedan i finalen Varbergs osympatiskt boxande Inge Andersson. Det blev en vild kamp så länge den varade. Varbergaren fick i början av matchen en varning för slag efter bryt, han slog f. ö. en hel serie sedan domaren kommenderat ”bryt”. Berggren ilsknade till och Andersson fick känna på flera beska karameller och gick ner för räkning, varefter domaren brröt. Varbergaren ville emellertid göra gällande att Berggren slagit sedan han gått i golvet, men det gick inte att övertyga ringdomaren om den saken och Berggrens seger var fullt just, den saken är klar.

Rin.

Prenumerera på LT

Vasaloppet Mora-Nisses för femte året i följd

MORA (TT).

Nisse Karlsson, Mora, vann på söndagen för femte gången i följd Vasaloppet och för tredje året i följd blev ordningen mellan de två främsta densamma — kronprinsen Anders Törnkvist gäckade åter dalafolkets förhoppningar på en seger. Slutstriden blev ytterst hård och de båda morapojkarna kämpade sida vid sida ända in till mållinjen, så att kranskullan Kerstin Norlin springande fick följa efter fram till målet och först där kunde överlämna segerkransen till Nisse Karlsson

På tredje plats kom också en dalkarl, Inge Limberg, Lima, vars goda åkning inte kom som någon direkt överraskning för de initierade, som tämligen allmänt hållit på denna nya stjärna från landskapet. Att Selm Stenvall blev bäste norrlänning hade däremot inte många väntat. Billy Pettersson, som lett större delan av loppet, orkade inte de sista kilometrarna, utan vacklade i mål. Lennart Berg fullbordade med sin femteplacering Moras triumf och denna underströks ytterligare genom att Moras andralag gick in på andra plats, slående både Brännan och Lima.

Vid målet i Mora var främlingsinvasionen större än någonsin och 20,000 personer beräknades ha samlats i Morastrands köping. Tusentals åskådare kantade också tävlingsbanan kilometervis upp efter älven.

Starten i Sälen gick ett par minuter försenad i 10 graders kyla. Av de 167 anmälda uteblev tio, däribland Manfred Sjödin och Nils Granhammar, Brännan, samt Harald Eriksson, Umeå, som insjuknat. En väldig tätklunga på 30—40 man höll troget ihop över halva banan med Billy Pettersson, Bergeforsen, som ledare. Först vid kontrollen i Gopshus, drygt 6 mil från starten, hade Nisse Karlsson och Anders Törnkvist gått upp i täten och redan där distanserat Billy Pettersson med omkring 400 meter. Morapojkarna höll sedan ihop fram till målet, medan Billy Pettersson föll tillbaka och platserna närmast intogs av Inge Limberg och Selm Stenvall. Ett 20-tal löpare bröt tävlingen.

Prisutdelningen förrättades av ordföranden i Dalarnas idrottsförbund fabrikör Albin Lindvall, varvid Nisse Karlsson bl. a. fick grosshandlare Elof Malmbergs vandringspris för alltid och Morakamraterna tog sin fjärde inteckning i Kungapokalen.

RESULTAT:
1) Nils Karlsson, Mora, 5,44,09.
2) Anders Törnkvist, Mora, 5,44,10.
3) Inge Limberg, Lima, 5,46,54.
4) Selm Stenvall, Sorsele, 5,49,46.
5) Lennart Berg, Mora, 5,55,54.
6) Gunnar Eriksson, Mora, 5,56,10.

LAGPRIS.
1) IFK Mora, lag I, 17,24,13.
2) Mora, lag II, 18,07,28.
3) Brännans IF, 18,25,33.
4) Lima IF, 18,27,18.

Söndagens fotboll

Bänared—Arvidstorp	1—3	(0—0)
Långås—Vinberg	1—1	(0—1)
Vessige—Slöinge uppskjuten		
Varb. Bois—Träslöv	3—0	(2—0)
Galtabäck—Varbergs Gif	0—0.	

Handboll

Junior-SM, semifinal

RIK—Karlskrona läroverk 15—4.
KFUM, Uppsala—Örebro SK 9—10.

Samrealskolan.

Fil. mag. Fabian Jerrewing, Vessigebro, föreslås av rektor till adjunkt i modersmålet och engelska vid samrealskolan i Laholm.

En maning från livsmedelskommissionen: Ransoneringskorten fördelar rättvist våra knappa förråd. Det är stöld från andra att köpa vid sidan.

Kvinnolist

av Marius Bell

När Mary kom till **New York**, var hon full **av** förhoppningar och stora planer att **bli någonting**. Men i denna **storstad** visade sig, att hon **bara** var **en** helt vanlig liten **flicka**.

Hennes drömmar **om** stenografi, intervjuer, **noveller och** följetonger måste hon **snart** ge på båten. Till en början sprang hon förgäves på redaktionerna. Författarens bana var minsann törnbeströdd. Hon blev tvungen att hitta på något annat också. Snart började hon emellertid att komma underfund med tricket att skära guld med täljknivar. Hon gav sin tyskfödda värdinnas barn lektioner, knackade ner brev, gick mannekäng. Kort sagt, hon gjorde vad hon kunde, men inte var det vad hon drömt om. Men trots allt var hennes brev hem till modern fyllda av epiteten ”härligt”, ”utmärkt”, ”förtjusande”.

En dag sade redaktören för ”American life” till lilla Mary:

— Hur skulle det vara med Jack Bower? Han är den enda berömdhet i hela USA som inte låtit intervjua sig. Han anses som den nya världens störste sångare. Om ni kan komma till tals med honom har ni fått den mest lovande pratstund, ni någonsin haft.

Efter detta var det, som om lilla Mary fått nytt liv, sen dess fanns det ingen annan i hennes tankar än denne sångare som var en sådan journalistfiende. Var hon skulle få tag i honom visste hon inte då han inte stod under sitt konstnärsnamn i telefonkatalogen. Men det var ett problem som hon så småningom löste.

Sångaren bodde i en våning på Park Avenue. Böckerna var hans stora hobby. Hans skräck för tidningar bottnade i en stor blyghet.

En härlig vårdag satt han hemma och ägnade sig åt sina kära böcker. Då ringde telefonen.

— Hallå! ropade han barskt.

— Är det du Jackie, sade en öm stämma i andra ändan av tråden. Mamma har gått ut, jag kommer ner till parken om 5 minuter.

— **Ja, ja,** stammade Jack Bower, som ännu aldrig blivit kallad Jackie, ska jag också komma?

— Naturligtvis, din dumbom, sade den obekanta stämman, vi träffas på den gamla vanliga platsen vid sandhögen.

På en bänk vid den omtalade sandhögen satt en ung flicka och väntade. Han övervägde det ena sättet efter det andra men förkastade dem alla. Vädret är ju alltid ett samtalsämne. Hoppas att hon själv kommer underfund med misstaget, tänkte han. Försiktigt så att hon inte skulle märka det, petade han ned hennes handväska från bänken.

Flickan böjde sig raskt ned och tog upp den.

— Ni hade inte alls behövt ta till den utvägen, sade hon. Jag väntar på någon.... så det var alltså.... rätt onödigt....

— Väntar ni på någon? Det gör ingenting, det gör jag också. Jack Bower, sångare.

Han bugade sig.

— Sångare? Hon skrattade misstroget, är det inte litet överdrivet?

— Överdrivet? Jag ska överbevisa er. Redan som liten var sång och musik min dröm....

Och nu berättade han hela sin levnadshistoria för henne, en vilt främmande flicka — om sin ensamhet och sina sorger och bekymmer....

Detta hans heta begär att få anförtro sig åt någon kom honom att tala fritt utan hämningar.

Flickan satt stilla och hörde på och då han slutat sade hon allvarligt:

— Nu tror jag ni är sångare. Men ni har själv begått ett stort fel, då ni ju själv har vållat denna ensamhet.

Jack Bower tittade förvånad på henne. Det låg sanning i hennes ord. Han kände sig klokare och rikare på något vis. Han räckte henne sin hand och sade:

— Jag har inte sökt ensamheten av högfärd, absolut inte.... tro mig. Men jag har alltid känt mig blyg. Tillsammans med damer brukar jag känna mig fullkomligt hjälplös.

Han såg bedjande på Mary:

— Får jag berätta er min första kärlekshistoria.... om ni inte....

— Nej, då.... gärna....

— Det var en gång en ung pojke som älskade en ung flicka. Hon hette Irene. En dag ville han göra henne en stor glädje. Han köpte för sina fattiga 5 cent en.... violbukett. Han tog mod till sig och så stod han där med buketten framför henne. Han gav henne bukutten och sade: — Här.... här har du — och så sprang han. När han kom hem och fick tid att tänka, skämdes han alldeles förfärligt....

Han tystnade så återtog han efter en stund.

— Jag tackar er för att ni givit mig tillfälle att tala. Det var så länge sedan jag fick tala ut med någon. Det har gjort så gott.

— Nej, sade hon. Jag har en sak att tacka **er** för också.

— Vad? Vad har ni att tacka mig för?

— Ja, det är en lång historia, den skall jag berätta för er en annan gång.

— Då får jag alltså träffa er igen?

— I morgon kanske, men då har ni nog ingen lust att träffa mig.

— Var bor ni? frågade han.

— Inte så långt härifrån, svarade hon skrattande och reste sig upp.

— Ni går utan att jag vet ert namn.

— Jag vill inte säga mitt namn.

— Det förstår jag inte?

— Läs aftonupplagan av ”American life” i morgon, sade hon med tillkämpat lugn. Där skall ni finna den första intervjuen med Jack Bower. Fet rubrik. Äntligen! Jack Bower lyfter på slöjan. En journaliststbragd. Författarinna? Den stygga flickan Mary.

— So long, mr Bower.

Hon sprang hastigt sin väg, men när hon hunnit ett stycke vände hon sig om och vinkade åt honom.

Han stod där handfallen kvar seende efter henne.

Mary blev tidningens ”American life” stora triumf. Och till Jack Bowers stora konsert fick hon en fribiljett — från sångaren själv.

Han kommer med liljekonvaljer

AV ILSE E. TROMM

Efraim hade fått det ganska svårt under sista tiden. Inte ett enda uppdrag. Ingenting sålt på länge. Det var riktigt eländigt ställt för honom. Hans unga hustru blev otålig. Harmonien, som varit rådande under de första åren de voro gifta, hade flytt sin kos, och alltsom oftast uppstodo häftiga ordväxlingar, som det inte sällan gör, när man har en tilltrasslad ekonomi. I hemlighet hade Efraim gått och pantsatt det ena föremålet efter det andra och nu fanns intet mer, som kunde gå samma väg. Nu satt hans lilla avgudade Marga där och grät. Han visste ingenting värre än att se en kvinna gråta. Han anade nämligen inte kvinnans list att använda tårarna som ett slags stridsvapen.

— Var lugn, Marga! Det blir snart bättre. Vi gå ju mot våren och ljusare tider. Jag har glömt tala om för dig, att jag i går träffade radioprogramchefen. Han lovade, att jag skulle få läsa upp min senaste novell. Och så har jag också fått anbud att recitera en afton på arbetareinstitutet. I morse fick jag visserligen tillbaka några manuskript från Stockholm. Men det betyder ingenting. De skrevo så vänligt, att jag var välkommen åter med gladare motiv. De här voro nämligen för dystra att tagas in. Du kan väl hjälpa mig, Marga, att hitta på något roligt. Och det allra bästa är, min älskling, att farbror Sven lovat hjälpa mig med en växel, så vi ha alla utsikter att kunna klara oss under den närmaste framtiden...

Men ingenting kunde uppmuntra henne. Då tänkte Efraim, att han i alla fall kunde gå ut på staden och försöka låna upp några kronor, så att han åtminstone kunde komma hem med litet mat.

Han tog hatt och överrock och försvann, sedan han sagt, att han strax vore tillbaka.

Marga undrade, vart han tog vägen. Hon såg efter honom i fönstret, men han syntes inte till. Hon gick genom den lilla våningen. Ursprungligen hade den varit hemtrevlig. Men nu verkade den utplundrad. Till och med lysningspresenterna voro borta. Efraim hade aldrig nämnt, var de hamnat. Men det behövdes inte heller. Hon förstod så väl, hur det hängde ihop med den saken. Och med alla dessa löften för framtiden. Den hade lovat — och den hade lovat — och sedan hade det alltid blivit pannkaka... Usch, det var nog bäst att inte öppna skafferidörren. Den ödsliga tomheten därinne skulle bara ännu mer förvränga tillvarons ansikte till en avskräckande grimas. — Åh ja, man kunde verkligen ha orsak att vara utledsen på all havremjölsvälling. Hon kröp ihop i soffhörnet, och bidade, retad och grubblande, hans återkomst.

Då Efraim kom ut på gatan, gassade solen vårvarm. Litet smutsig snö syntes ännu till här och var men snart skulle väl solen sopa bort denna kvarleva av en nu lyckligtvis svunnen tid. Duvorna kuttrade och sparvarna pepo, och människorna sågo vänligare ut, sedan de förlorat sina röda näsor. I parkerna höll man på med att sätta ut sofforna. Efraim ville känna, hur det var att sitta i solen ett tag. Han satte sig och såg på de förbigående. Så obekymrade de tycktes vara . Hans blick gled över gräsmattorna. De började redan grönska. Krokus och snödroppar stucko fram. Vattnet i kanalen glänste, och måsarna, som antagligen varit på visit på visit på fisktorget, övade sig i konstflygning. Och rätt som det var, formade Efraim sina lyriska vårtankar till rim. Han tog penna och papper och skrev upp dem. Så underbart i alla fall att det blev vår igen.

Han flög upp på en redaktion. Träffade han redaktören i det psykologiska ögonblicket, kunde det hända, att han finge ett par riksdaler. — Med vårdikter var man naturligtvis överhopad; men då Efraim förut ibland åkt in i spalterna och således räknades bland tillfälliga medarbetare, blev det ändå den väntande slanten.

Som en lycklig människa vandrade han hemåt. Han tänkte så vackert om sin lilla hustru. Han stannade framför en blomsterhandel och såg på all den yppiga vårprakten. Där blomstrade syréner i blekt sjukligt vitt. Där kråmade sig tulpaner på sina långa stänglar, liknande i sina nya färgnyanser exotiska främlingar. Och exotiska främlingar. Och därnere en skål med liljekonvaljer.

Liljekonvaljer var ju Margas älsklingsblommor. Som fästman hade han uppvaktat henne med dem, och som brud hade hon burit dem till altaret. Om han skulle gå in och köpa några åt henne — hon bleve säkert glad.

Hans ögon strålade, då han, hemkommen lade blommorna i Margas knä.

Hon stirrade på dem.

— Varifrån har du fått pengar till dessa?

— Jag skrev en dikt och sålde den...

— Det liknar dig! Något galnare kunde du väl inte hitta på. Köpa liljekonvaljer, då man inte har en matbit hemma! Så idiotiskt!

— Jag ville göra dig glad...

Hon slängde blommorna i hans ansikte och fick ett hysteriskt anfall. Han gick fram till fönstret. En tår rann ned för hans kind. Den slitna kavajen drack demantdroppen.

ANNONSERA I LAHOLMS TIDNING!

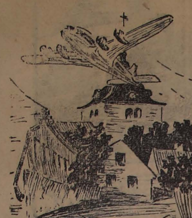

Nytt och flytt

Dagens namn:
OTTILIA.
Solen går upp kl. 6,53 och ned kl. 17,55.

Morgondagens namn:
FILIPPA.
Solen går upp kl. 6,51 och ned kl. 17,57.

Dagens dikt:

Ofta ljuder vindens
harpa kring min gård
under jättelindens
vardagstrygga vård.
Stämman, som vill jorden
och dess söner väl,
viskar lågmält orden
i min själ.
(PRINS WILHELM.)

Ett rop

Dagen uttalar i en ledare, att "ropet om front mot den smakförgiftande veckopressen bör inte vara som en ensam korvförsäljares rop i natten".

Ur motiveringen anför vi följande: " Vi ha nyligen hört om ett par familjer, som annonserade efter hjälp i hemmet. I en av annonserna kunde man på grund av vissa relationer lova det hugade hembiträdet inte mindre än elva olika tidningar i veckan av den gula veckopressens märke. I den andra annonsen kunde man inte lova annat än en god lön och ett ordnat arbete i ett ordentligt hem. I första fallet fick man 58 svar och i det andra ett, och det var från en som var 70 år gammal och dövstum."

— Ni skulle allt hålla ett öga på er nye medhjälpare!

Hårdfjällad

Berlingske berättar om en känd politiker som, fastän högt till åren, inte ville inse att det var tid att dra sig tillbaka. Slutligen kom man inom partiet överens om att det på ett eller annat sätt måste göras slag i saken.

Man visste att vederbörande inte skulle bli lätt att tala med, men till sist lyckades man övertala en äldre kollega att göra ett försök.

En dag i "snapsetinget", när han en längre stund kretsat kring offret, tog bödeln äntligen mod till sig och försökte med ett lätt:

— Ja, ja, käre vän... vi blir gamla...

— Låt oss hoppas det, sade vederbörande — och så blev det ingenting mer sagt i saken den dagen.

Rörläggaren kom och ringde på hos en familj. Frun i huset öppnade.

— Jo, sa rörläggaren, jag komkom för att laga den där kranen, som läcker, så huset håller på att svämma över.

— Vi har inte skickat efter någon rörläggare, sa frun.

— Inte det? Är inte detta fru Pettersson?

—Nä — fru Pettersson flyttade härifrån för tre månader sedan.

Rörläggaren funderade en stund. Så sa han:

— Så'na konstiga människor! Först be en komma hit och sedan flytta sin väg!

Genevad—Hallandia 5—1.

En fotbollsmatch spelades i går mellan Genevad och Hallandia Resultatet blev 5—1. Genevadslaget hade övertaget hela matchen, men Hallandia hade inte på långt när ordinarie lag, och f. ö. bestod laget endast av 10 man. Genevads mål gjordes av var och en av spelarna i kedjan, nämligen Hilding Hafström, Hans Uno Johansson, Eve Nilsson, och Sven Karlsson och Allan Mellberg.

Håkan Blommegård.

Blommegård ny orienterareboss

Hallands Idrottsförbunds Orienteringssektion hade i går sitt ordinarie årsmöte i Falkenberg under ordförandeskap av Bror Ginsthammar, Ljungby.

Av anslutna 33 orienteringsföreningar deltog 20 genom ombud.

Största intresset drog styrelsevalet, då man hade att besätta inte mindre än tre nya platser. Ordf. Mohlin och Einar Johansson, Getinge, har lämnat länet och från sektionens sekr. sedan 11 år tillbaka, Gustav Odengård, Falkenberg, förelåg avsägelse till omval.

Till ny ordf. valdes Hyltebruksledaren Håkan Blommegård och han har så stor erfarenhet, att han är den rätte mannen att föra sektionens vidare öden i rätt spår.

Till styrelseledamöter valdes Tore Thorsson, Lindome, Oscar Johansson, Halmstad, David Gustavsson, Veddige, och Kurt Pehrsson, Varberg. Styrelsesuppleant blev Nils Stenström, Sjönevad.

Beträffande ett rätt stort antal motioner, som inlämnats till årsmötet kan nämnas att den från Uven, Lindome, om att lag-DM, vid individuella juniormästerskapet, bör omfatta 3-mannalag emot nuvarande 4-manna, lätt gick igenom.

Man enades dessutom om att ordna att träningsläger för de aktiva med anledning av en motion från Falkenbergs IK.

Sammandragsvis kan noteras, att man också beslutade sig för ett uttalande att Sydsvenska orienteringsmästerskapet i fortsättningen skall gå efter förutvarande riktlinjer, alltså utan deltagande från Östergötland och med den ändringen att seniorernas antal nedskäres till 20 startande per distrikt, varav till laget skall räknas de 10 bästa. Äversom att man uttalade sig för instiftandet av mästerskap i budkavle, även för juniorer och damer.

Nye ordf., Blommegård, uttalade sektionens tack till de avgående ledamöterna.

SLU

Ränneslövs SLU-avd.

har haft månadsmöte under ordf.-skap av Ellen Svensson, Värestorp. Programchef för maj—aug. blev Signe Bengtsson, Edenberga. Till festkommitté för tiden till och med maj valdes Sonja Sjunnesson, Ålstorp, Nils Erik Karlsson, Staffanstorp samt Tage Nilsson, Ålstorp som festchef. Till diskussionsinledare på kretsmötet den 13 mars valdes Sture Nilsson, Ivarslund och till nästa ordinarie månadsmöte Karin Kronkvist, Stäme. Till försäljare av Mors hyllning valdes Rolf Kronkvist, Stäme, Astrid Bengtsson, Ränneslöv, Dagny Olofsson, Värestorp, Bertil Uhlin, Edenberga, och Hans Wennström, Vallberga. Till ledare valdes Majken Pålsson, Ränneslöv. Det beslöts att deltagarna i programtävlan skall erhålla fri resa till Lagagården samt distriktsombuden fri resa pr tåg till distriktsstämman. Kretsombuden uppmanades att infinna sig i tid till kretsmötet. Vidare meddelades det om en medborgarekurs på Mem under tiden 28 mars—9 april. Efter förhandlingarna följde ett trevligt samkväm.

Predikoturer

Båstads kyrka: Onsdag kl. 14.30 arbetskretsen i prästgården. Onsdag kl. 17.30 (obs. tiden!) passionspredikan i kyrkan.
Våxtorp: Passionspr. onsdag kl. 10.30. Past. Bastholm.
Hasslöv: Passionspr. onsdag kl. 14. Past. Bastholm.

Fred i Palestina?

— Av red. Henry Christensson —

GENOM DET AVTAL om vapenvila, som Egypten och Israel för några dagar sedan undertecknade på Rhodos, har det första steget tagits mot en avveckling av den långvariga Palestinakrisen. Även om en allmän fredskonferens ännu synes vara avlägsen, så kommer den politiska slutuppgörelsen förmodligen inte att avvika nämnvärt från de antydningar om en definitiv överenskommelse, som vapenvileavtalet alldeles uppenbart låter framskymta. I korthet innebär avtalet, att alla strider till lands, sjöss och i luften skall upphöra, att krigsfångarna skall utväxlas och att egyptiska respektive judiska "defensiva" styrkor skall besätta vissa områden. Det är framför allt om denna sista punkt, som debatterna på Rhodos kretsat. Efter sex veckors utdragna förhandlingar har man uppnått en kompromiss, enligt vilken Egypten får besätta kustremsan från Gaza till Rafah i södra Palestina, medan judarna får stanna kvar i Negebs viktigaste stad Beersheba och därmed i realiteten kontrollera Negeböknen. Denna kompromiss låter en ana, att såväl Israel som Egypten inriktar sig på att den nu träffade överenskommelsen om de territoriella frågorna skall läggas till grund för en permanent lösning. Israel har nått sitt mål, som varit att trygga Negebdistriktet som en del av den judiska staten. Detta ökenområde kommer nämligen, om judarnas beräkningar slår in, att inom en inte alltför avlägsen tidrymd vara uppodlat och kunna tjänstgöra som den i längden enda reservoar, som förmår absorbera den allt kraftigare judiska invandringen. Egypten åter har gett upp kravet på Beersheba och Negeb och nöjer sig med den obetydliga kuststräckan i södra Palestina, en eftergift som får skrivas på det militära nederlagets konto.

Den omedelbara anledningen till att Egypten i mitten av januari gick med på att inleda vapenstilleståndsförhandlingar var de judiska truppernas inmarsch på egyptiskt territorium. Denna händelse sågs med stor oro i det brittiska utrikesministeriet. Genom den judiska aktionen hade nämligen en situation inträffat, som kunde föranleda Egypten att vända sig till Storbritannien med begäran om hjälp i överensstämmelse med 1936 års alliansfördrag. Det gjorde nu inte egyptiska regeringen av hänsyn till hemmaopinionen, eftersom den i flera år gjort vad den kunnat för att få fördraget upphävt under hänvisning till att Egypten mycket väl på egen hand kunde se om sitt hus. Men det var inte endast Egypten, som tog konsekvenserna av den nya situationen. Israel såg sig också ställt inför ett nytt problem. Inte nog med att brittiska regeringen genom att landsätta trupper i den transjordanska hamnstaden Akaba tydligt visade, att den ville förekomma ytterligare judiska framstötar i söder. Man såg även på amerikanskt håll med tydligt ogillande på den judiska aktionen. Utrikesdepartementet sände med Trumans medgivande en not till den israeliska regeringen, i vilken man hemställde, att de judiska trupperna omedelbart skulle utrymma det besatta området. Israel fick med denna not en klar fingervisning om att Förenta staterna inte ämnade tolerera, att judarna förde en aggressiv politik mot arabstaterna.

Israel står nu i begrepp att inleda förhandlingar även med de övriga arabstaterna och främst då Transjordanien. Motsättningarna mellan detta land och Israel kan ej sägas vara oöverstigliga. De berör dels flyktingsproblemet, dels tvisten om Jerusalem, vars arabiska stadsdel kung Abdullah inte vill avstå från. Flyktingfrågan är ett kapitel för sig och det är svårt att se, hur det skall kunna lösas på politisk väg. Sedan Israel upprättades den 14 maj i fjol, har omkring 720,000 araber flytt eller tvungits fly från det judiska området till arabländerna. Sett mot bakgrunden av den väldiga judiska immigrationen är det knappast troligt, att Israel låter de arabiska flyktingarna komma tillbaka. Det är i stället Internationella Röda Korset, som nu utför storverket att hålla svälten och epidemierna borta från flyktingskarorna.

Abdullahs beslut att — stick i stäv med arabförbundets order — införliva de arabiska delarna av Palestina (d. v. s. Samarien och Judéen) med Transjordanien har lett till en ödesdiger splittring inom förbundet, vilket ger de judiska förhandlarna utmärkta tillfällen att spela ut den ena arabstaten mot den andra. Arabernas nederlag har fått en dubbel konsekvens: dels pågår en omgruppering av arabstaternas inbördes konstellationer, dels börjar arabstaterna allt tydligare ställa in sig på ett vidgat politiskt och ekonomiskt samarbete med västmakterna. Av den senaste tidens politiska överläggningar inom arabförbundet är det tydligt, att Transjordanien söker få Irak och Libanon att godkänna annekteringen av det arabiska Palestina och därmed omintetgöra Egyptens och Syriens försök att utesluta Transjordanien ur arabförbundet. Men man får inte bortse från att den brittiska diplomatien nog vill ha sitt ord med i laget, innan sprängningen av förbundet blir definitiv.

Av såväl politiska som ekonomiska skäl är Storbritannien angeläget att förbundet hålls samman, inte minst med tanke på den ekonomiska roll som arabstaterna kan komma att spela i en eventuell medelhavspakt.

Som signifikativt för de nya tongångarna mot västmakterna kan nämnas ett yttrande av den egyptiske premiärministern för några dagar sedan. Han framhöll nämligen, att Egypten önskade få samma politiska stöd och ekonomiska hjälp från Förenta staterna, som Turkiet, Grekland och Västeuropa får genom Marshallplanen. Ett dylikt yttrande skulle bara för ett år sedan ha renderat talaren en moralisk dödsdom från nationalistpartierna. Man spår nog knappast fel, om man säger, att arabstaterna i framtiden kommer att söka västmakternas politiska och ekonomiska stöd i betydligt större utsträckning än vad som tidigare varit fallet. Nederlaget mot judarna har visat, att de behöver detta stöd.

Trähusmarknaden rationaliserad av miljonanläggning

Monteringsfärdiga hus enligt ny metod

STOCKHOLM

Ett antal industriföretag och Sveriges Lantbruksförbund har bildat ett aktiebolag, Elementhus, för startandet av tillverkning av monteringsfärdiga trähus, enligt ett av aktiebolaget Bostadsforskning utarbetat system.

Avsikten är — som vi i tidigare sammanhang omnämnt — att uppföra en fabriksanläggning i Vingåker, alternativt att förvärva och bygga om någon befintlig träindustri. För anläggningen erfordras ett kapital av minst 8,5 milj. kronor. Produktionskapaciteten har beräknats till 375—500 hus per år i första utbyggnadsetappen, d. v. s. hälften av full kapacitet.

Aktieägarna har företrädesrätt till köp av de framställda trähusen för att överlåta dem mot självkostnadspris till sina anställda resp. sina medlemmar. Verksamheten går sålunda ut på att anskaffa billiga bostäder till industriernas personal. Genom användande av det nya systemet erhålles en besparing i virksåtgången med 35—40 procent jämfört med åtgången för nu vanliga monteringsfärdiga trähus. Härigenom uppstår en kostnadsbesparing på 25—30 proc. Ett monteringsfärdigt egnahem bestående av ett envåningshus om 75 kvm byggnadsyta som nu kostar cirka 28,500 kr kan enligt den nya metoden framställas för c:a 20,000—21,500 kr. Denna besparing kommer husets blivande innehavare till godo. Distributionen av husen kommer att undandras all spekulation.

Det tecknade kapitalet i Elementhus utgör nu 2,2 milj. kr men väntas uppgå till åtminstone 2,5 miljoner kronor, då svar på inbjudan till aktieteckning ännu avvaktas från ett flertal håll. Mot säkerhet av inteckningar och borgen av aktieägarna har lån om 5 milj. tillförsäkrats bolaget. Härutöver erfordras 1 milj. kr i rörelsekapital. Detta belopp vill bolaget ha i lån av staten. Framställning härom har gjorts till socialdepartementet.

"RÖTT" FAMILJELIV I BERLIN. De ryska officerarna i Berlin är ytterst ovilliga att låta sig fotograferas, och denna bild är alltså så tillvida unik som den visar en hög rysk officer med hustru och barn på promenad på Charlottenberg Strasse i skuggan av det ryska krigsmonumentet i Berlin.

Från Helgeandsholmen

Riksdagsmännens arbetslöshet

ARBETSLÖSHETEN på Helgeandsholmen är alltjämt betydande. Kunglig Majestäts propositioner har hittills under denna riksdag, som dock snart är två månader gammal, droppat mycket långsamt på utskottens bord. Långa tider har de inte droppat alls. Regeringens kvarnar mal för långsamt. I korridorer och utskottsrum stryker vilsna utskottsledamöter omkring och ser lömska ut. Det är inte att undra på. De har kommit till Helgeandsholmen för att arbeta, för att göra insatser som sätter spår i vår historia. Och så får de ingenting att göra, får inga propositioner med kniviga problem att borra sig in uti. De får i stället gå och slå dank i sammanbindningsbanan dag efter dag, och den som fåfäng går lär mycket ont, säger ordspråket. Schackborden räcker inte till för alla.

Företeelsen är inte ny. Personer, som länge haft sin verksamhet på Helgeandsholmen påstår att det har varit på samma sätt sedan riksdagen flyttade in på denna holme. De historiskt kunniga gör gällande att riksdagens dåliga arbetsordning är ännu äldre. I varje fall var det likadant vid höstriksdagen i fjol som det är i år. Men det var ju heller ingen människa som visste varför höstriksdagen 1948 inkallades. Följaktligen var det ingen som hade väntat att riksdagsmännen då skulle få något nämnvärt att göra, och därför tolererades arbetslösheten. Den var förutsedd. Annorlunda är det i år. Nu skulle det ju bli en ny tingens ordning. En ny epok i riksdagens historia skulle inledas, nämligen effektivitetens epok. Propositionerna skulle produceras på löpande band, utskotten skulle arbeta under högspänning och den 31 maj skulle vårriksdagen vara kirrad.

Det blev inte så. Det finns nämligen frågor som inte kan lösas. Till dem hör frågan om riksdagens arbetsordning. Riksdagen må besluta hur många reformer den vill, men riksdagens arbetsordning består. Den följer sina bestämda lagar, och på dem biter inga riksdagsbeslut. Propositionerna har inte kommit fortare i år än vanligt, snarare saktare. Men debatten om de försenade propositionerna kom vid den vanliga tidpunkten. Den skall enligt gammal hävd komma vid den här tiden på året, och den kom.

I år var det hr Domö som framförde riksdagens klagan och statsminister Erlander som svarade. Varken klagoropen eller svaren innehöll något nytt. De verkade som avlägsna ekon från länge sedan svunna riksdagar. Statsministern instämde med klaganden att det är på tok som det är, "men all den stund ithy och mer av samma sort" — alltså: det var ingenting att göra åt saken.

Hr Domö, "den kärva linjens" morske förespråkare, var rent förtvivlad över svaret. Han vred sina händer som om han hade haft dem i Ponti Pilatii tvättfat. En viss symbolik var det nog också i handrörelserna, ty han förklarade att det myckna klankandet över planlösheten i riksdagens arbetssätt alldeles oförskyllt riktas mot riksdagen och riksdagsmännen fastän det är regeringen som är den verkliga syndabocken. Riksdagen har nog sina egna synder utan att också behöva belastas med regeringens, tyckte han.

Folkpartisten Holmbäck, som är vice ordförande i andra lagutskottet och dessutom professor, hade studerat riksdagsmännens arbetslöshetsproblem mera ingående och företedde siffermässiga bevis. — På sju veckor har andra lagutskottet haft sammanträde fyra gånger med en sammanlagd sammanträdestid av fyra timmar, sade han. När utskottet skulle få sammanträda härnäst visste ingen. — Vi har inte ett dugg att göra! utropade han med ett patos, som man sällan hör i första kammaren. Utskottet anställde vid riksdagens början två högt kvalificerade jurister. De har gått arbetslösa i två månader.

Resultatet av debatten blev alltså den vanliga: att frågan befanns vara olöslig.

"Vi har inte ett dugg att göra!"

Därefter återgick allt till ordningen, det vill säga den svenska riksdagens arbetsordning sådan den varit av ålder och kommer att bli.

Antonius.

Svenska flyget är snart helt reaktionsdrivet

EDMONTON, CANADA (TT — Reuter).

Flygvapenchefen general Bengt Nordenskiöld har i en intervju förklarat att det svenska flygvapnet byggs ut snabbt och inom kort kommer att ha nästan uteslutande reaktionsdrivna plan.

Det svenska folket är enigt om att de olika vapenslagen bör utbyggas i högre grad, sade han. Den senaste tidens utveckling av världsläget har stimulerat en militär expansion i Sverige.

Ärter med fläsk utan kupong

STOCKHOLM (TT)

Kokta ärter med fläsk får fr. o. m. måndagen ransoneringsfritt säljas och serveras på näringsställe under villkor att vid tillredningen pr 1,000 gram färdig vara inte användes mer än 100 gram benfritt fläsk i rå vikt.

LONDON: Times kritiserar skarpt behandlingen av den ryska repatrieringskommissionen i Frankfurt. Tidningen påpekar, att det är västmakternas plikt att motsätta sig fortsatt kommunistisk expansion och göra sig så starka som möjligt. Härav följer emellertid icke, att ryssarna skall behandlas lika hårt och föraktfullt som de gärna vill behandla andra.

Oljeväxtodlareföreningen.

Lantbruksstyrelsen har medgivit jordbrukskonsulenten hos Hallands läns hushållningssällskap H. Gustafsson rätt att med sin tjänst förena uppdrag som sekreterare och kassaförvaltare hos Hallands läns oljeväxtodlareförening.

Utminuteringsexpert:

"Brattsystemet" bevisar ter sin överlägsenhet

STOCKHOLM

De väldiga skador alkoholkonsumtionen under tidernas lopp medfört för mänskligheten ur medicinska, sociala och ekonomiska synpunkter gör det endast helt naturligt, att försäljningen av rusdrycker på många håll utgjort ett problem med nära nog ständig aktualitet. Den i och för sig mest följdriktiga ordningen är naturligtvis förbudet, men spriten försvinner inte genom förbud. Människorna är så fångna i spritkulten, att de icke respekterar en lagstiftning av så extremt slag, att spritförsäljning och spritkonsumtion kriminaliseras.

Man nödgas därför vidtaga andra åtgärder för att i möjligaste mån minska skadeverkningarna, konstaterar direktör Th. Holmberg i en artikel i Tidskrift för systembolagen om olika försäljningssystem.

Vid en jämförelse med vårt nuvarande restriktionssystem och det s. k. Göteborgssystemet finner man, att även det sistnämnda krävde inköpstillstånd, ett s. k. anmälningsbevis, detta för att gardera sig för att kunden icke var känd som missbrukare. Ingen förhandsbegränsning ifråga om inköpsrätten gjordes emellertid, och här är avvikelserna så mycket större. Detta ledde till onormalt höga inköp i ett mycket stort antal fall. Trots att man på grundval av uppgifter från polisen m. fl. upprättat s. k. svarta listor, vilka skulle förhindra utlämnande av anmälningsbevis åt missbrukare, så nödgades man redan efter en tid av 1 à 2 månader indraga en icke obetydlig del av de utställda bevisen.

Efter tre månader hade 28,226 bevis utställts, av vilka 1,194 åter måst indragas. Och likväl gick man uppenbarligen icke fram med någon större stränghet. Sålunda var normen för den razzia, som gjordes efter den första månaden, att endast de som inköpt 30 liter eller däröver blev föremål för bedömande.

Man kan sannerligen fråga sig, vad var det egentligen för mening med att avstänga missbrukarna, när deras kanske något skötsammare kamrater och fränder opåtalt fick inköpa 8, 10, 15 liter i månaden eller ännu mera? Nog bör det ha funnits överlåtelsesprit på den tiden! Ja, till och med i sådan mängd, att systemets hela effekt måste ha varit minimal.

Det har i samband med det s. k. Rättviksbeslutet talats om fri försäljning mot uppvisande av medborgarkort! Även i detta fall skulle det finnas "svarta listor", som hindrade försäljning till missbrukare. Och i stort sett skulle väl "Rättvikssystemet" komma att sammanfalla med det s. k. Göteborgssystemet.

Självfallet skulle man kunna uppställa skärpta krav på måttfullhet ifråga om inköpens omfattning, men hur skulle det bli i praktiken? Skulle man kunna göra någon erinran mot inköp av exempelvis 5, 6 eller 8 liter i månaden?

Man kan med allt fog fråga sig, om vi verkligen i vårt land tvenne gånger skall behöva konstatera Göteborgssystemets underlägsenhet gentemot Brattsystemet, när det gäller att åstadkomma största möjliga sociala effekt?

Riksdagen

Interpellationssvar

Taggtråd till jordbruket

Hr Skoglund i Doverstorp fick på lördagen svar på sin fråga om den för jordbruket allvarliga bristen på taggtråd. Folkhushållningsministern erinrade att industrikommissionen 1947 inställde tilldelningen av svensk valstråd för taggtrådstillverkning till förmån för ökad produktion av spik. Vid denna tidpunkt kunde nämligen vissa partier taggtråd i militära förråd ställas till den civila marknadens förfogande för omgalvanisering. Dessa förråd är nu slut. I fjol var tillförseln av utländsk valstråd relativt god, och kommissionen har inte ansett sig behöva ge några direktiv för användningen. Av den importerade valstråden har alltså kunnat framställas taggtråd.

Kommissionen har nu ingenting emot att på nytt tilldela svensk valstråd för taggtrådsframställning. Detta kan dock komma att minska tilldelningen för spiktillverkning och påverka möjligheterna att öka exporten av valstrådsprodukter. Blir det efterfrågan på valstråd för framställning av taggtråd kan sålunda tilldelningen för sådan lämnas. Det torde därför inte vara nödvändigt att vidta några särskilda åtgärder i det syfte som hr Skoglund angivit, framhöll statsrådet Kock.

ANNONSERA

GYNNA LAHOLMS TIDNINGS ANNONSÖRER!

RADIO

MÅNDAG

Riksprogrammet:

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek.
6.40 Inför årets skogsvecka.
6.55 Programläsning. Därefter: Ungerska melodier på grammofon.
7.20 Intim musik.
7.40 Morgonandakt. Bibelläsning och bön.
8.00 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Dragspelsmusik av Wille Johnson och Egiel Bohrn. (Linköping.)
12.30 Nyheter, väderlek, noteringar
12.55 Tidsignal.
13.00 Josef i Egypten. Del II. Några scener efter manuskript av L. du Garde Peach i översättning och bearbetning för svensk skolradio av Henrik Berglind.
13.30 Populärt non-stop. Gudrun Moberg, Nisse Ericson, Gösta Wallenius sjunger och spelar.
14.00 Shakespeare's A Winter's Tale. Samtal på engelska under ledning av Geoffrey Barnard.
14.30—14.45 Koppla av! Gymnastik för husmödrar. Elly Löfstrand.
16.30 Väderlek.
16.40 Ur Farbror Svens resväska. Härnösandsbarn sjunger och spelar.
17.00 Natanael Olofsson spelar orgelkompositioner (från Kungsholms kyrka).
17.25 »Jordisk tro» av Sekel Nordenstrand och »Sommarväg» av Carl Magnus von Seth. Uppläsning av Stig Järrel.
17.40 Grammofonmusik. 1. Livregementets grenadjärers marsch (E. Eilert). 2. Mariandl (Lang-Karl-Ewert). 3. Flickan från Finnskogarna, vals (Jularbo-Quist). 4. Siboney (Lecuona-Morse). 5. My daddy is only a picture (Tommy Dilbeck). 6. Ding — ding (N. E. Sandell). 7. U. »Czardasfurstinnan» (Emmerich Kálmán). 8. Banjo and fiddle (William Kroll). 9. Tema och Scherzo (Alexander Glasunov). 10. Två sånger av Charles Gounod: a) A la brise, b) Quanti mai. 11. Scherzo nr 1 h-moll op. 20 (Frédéric Chopin). 12. Stornello (Giuseppe Verdi). 13. Giration, balettsvit (Gabriel Pierné).
18.40 Vad är ett familjedaghem?
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Ur Södrans nyårsrevy »Söder ställer ut». Med sketcher och monologer av Kar de Mumma, visor av Nils Perne och Sven Paddock. Kapellmästare: Olle Lindholm. Regi: Sven Paddock och Egon Larsson. Medv.: Tollie Zellman, Douglas Håge, Dagmar Olsson, Åke Söderblom, Gaby Stenberg, Egon Larsson, Calle Reinholdz och Mary Rapp.
20.10 Invärtes: Om gulsot. Föredrag av prof. Gunnar Olin.
20.40 Bertil Boo sjunger till Kabaretorkestern. Arr. o. dir.: William Lind.
21.00 Teater. En krönika av Herbert Grevenius.
21.30 Konsert av Radiotjänsts symfoniorkester. Solist: Birgit Nilsson. Dir.: Tor Mann.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.15 På repetition med Arthur Honegger. Ett program av Magnus Enhörning.

Danska radioprogrammet måndag

6.15 nyheter. 7.00 gymnastik. 7.35 grammofon. 8.30 gudstjänst. 11.15 skolradio. 12.00 konsert av radioorkestern. 14.05 skolradio. 14.25 grammofon. 15.00 konsert från Bryggargården, Odense. 16.20 veckorevy för barn. 16.50 föredrag. 17.40 visor till guitarrackompagnemang. 18.00 språkundervisning. 18.45 nyheter. 19.20 samtal om djurskyddslag. 20.00 ungdomskonsert av symfoniorkester. 21.15 reportage om hushållsutgifter. 21.40 sång. 22.00 nyheter. 22.20 nya perspektiv i vetenskap och konst.

TISDAG

Riksprogrammet:

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek.
6.40 Landet runt.
6.55 Programläsning. Därefter: Grammofonmusik.
7.40 Morgonandakt. Missionsföreståndare Hjalmar Danielson.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15—8.45 Skolradions korrespondenskurs i engelska. Ledare: Uno Sondelius.
9.30 Nu ska vi räkna! Lektion för klass 2 av Annie Fabricius.
10.00 English by Radio a) Grandfather's Correspondence. b) Grandfather's Telephone Call. Med kommentarer av Sverker Brorström.
10.30 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Folkvisor och ringdanser sjungna av Anna-Lisa Cronström. Vid flygeln: Ulla Castegren.
12.30 Nyheter, väderlek, noteringar
12.55 Tidsignal.
13.00 Ur »Mitt framfarna liv» av Gunnar Olof Hyltén-Cavalius. Uppläsning av John Ekman.
13.30 Konsert av Malmö radioorkester. Dir.: Sten Åke Axelsson.
14.00 Husmorshalvtimmen: 1. Vi protesterar! Willy-Maria Lundberg. 2. Aktuella minuter.
14.30—15.00 Radioföljetongen. »Snörmakare Lekholm får en idé» av Gustaf Hellström: Slutet. Uppläsning av Georg Funkquist.
16.30 Väderlek.
16.40 Barnens tisdagsserie: Babar, den lille elefanten av Börje Mellwig efter Jean de Brunhoffs barnbok.
17.05 Berömda gitarrister. Grammofonkåseri av Sten Carlberg.
17.30 Ungdom på frammarsch.
17.55 Hjälp Europahjälpen! Lyssnarnas önskeprogram på grammofon.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Jens och Erik sjunger till gitarr. (Oslo.)
19.40 Mordet i katedralen. Fil. dr Knut Hagberg berättar om biskop Thomas Becket.
20.00 Giorgio Silzer, Bern, spelar violinkompositioner. Vid flygeln: Harry Ebert.
20.20 Strändernas svall. Dramatiskt epos om den hemvändande Odyssevs av Eyvind Johnsson. Radioversion: Herbert Grevenius. Regi: Olof Molander. Personer: Odyssevs — Gunnar Sjöberg; Hermes, gudarnas sändebud — Toivo Pawlo; Penelope, Odyssevs maka — Mimi Pollak; Telemakhos, deras son — Birger Malmsten; Trotjänarinnan Evrykleia — Naima Wifstrand; Antinoos, friarnas talesman — Stig Järrel; Nymfen Kalypso — Ruth Kasdan; Svinslaktaren Evimaios — Gunnar Olsson; Berättaren — Holger Löwenadler.
21.50 Radiotjänsts dansorkester spelar Harry Warren-melodier. Arr o.-dir.: Thore Ehrling.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.00 Konsert av Göteborgs radioorkester. Dir.: Sixten Eckerberg.

Prenumerera på LT

Lantbruksnoteringar

Slakteriförbundets smågriscentral

avräknar i Skåne o. Blekinge för prima friska griskullar i kl. I (pris till säljare för hel kull) fritt centralens uppsamlingsplatser fr. o. m. den 7/3 t v för griskullar upp t. o. m. 17 kgs medelvikt 3 kr pr kg. Uppgår medelvikten till över 17 kg betalas för överskjutande kg 2 kr upp t. o. m. 25 kg därefter 1 kr pr kg. Kl. II-grisar avräknas e fter samma grunder men med 50 öre lägre pris pr kg. Premiegrisar kl I från veterinärkontrollerade friskförklarade besättningar avräknas med 15 öre högre pris pr kg än övriga kl-I-grisar i alla viktgrupper.

ALLAN KÄMPE

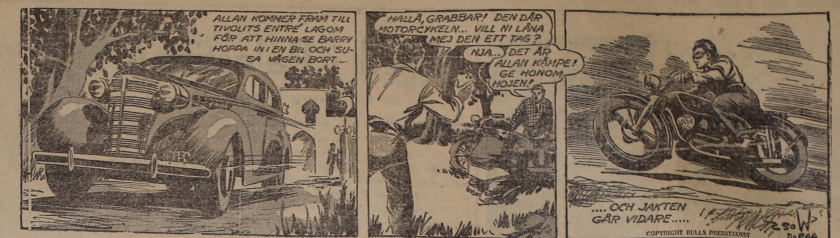

Filip och Majken av Kall

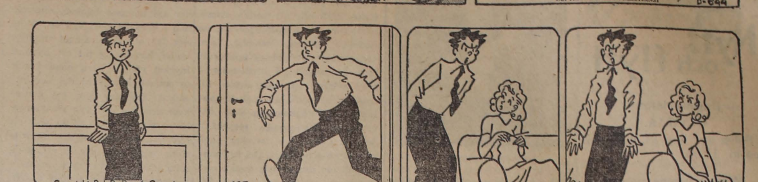

— Hm!
— Det är då för galet — — —
— Det är ingen ordning här i huset!
— Var är metmaskarna, som jag la på köksbordet i morse?

Basker Ville & Co

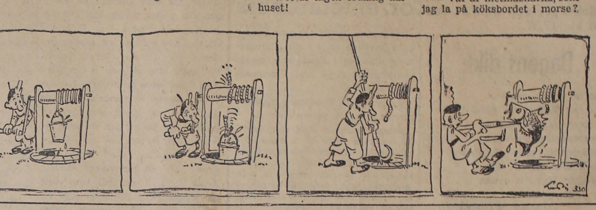

På BIO

Hasslövs Biograf

ger på onsdag vid föreställningar kl. 6,30 och 8,30 den stora svenska filmsuccén "På dessa skuldror" efter Sven Edvin Saljes berömda roman med Ulf Palme, Holger Löwenadler, Anita Björk i de större rollerna.

Det är en film som verkligen har något att säga — det rör sig om ett så aktuellt ämne som landsbygdens och jordbrukets uppryckning — och den säger det på ett sätt som griper och skapar förståelse.

"På dessa skuldror" är en svensk film, som står i en klass för sig. Den är verkligen värd att bli sedd och begrundad.

Knäreds Biograf

visar på onsdag den spännande färgfilmen "Blod och sand" med Tyrone Power o. Rita Haywarth i huvudrollerna. Filmen har fått fin kritik över allt där den visats o. betecknas som en av de mest tjusiga och spännande amerikanska filmer vi fått se på mycket länge.

Biograferna i Mästocka och Genevad.

Notisen i lördagen tidning om filmen "På dessa skuldror" å rubricerade biografer råkade tyvärr genom ett förbiseende införas en vecka för tidigt. Som framgår av annons i dag är det nämligen först nästa söndag som filmen ges.

LUXOR

Radofon

— den nya högtalande hemtelefonen kombinerad med radio — sparar många steg. * Roa Era vänner med egna radioprogram — med Er själv som hallåman.

Begär demonstration hos närmaste Luxor-försäljare

Cykel-Centrum
Storgat., Laholm. Tel. 285.

Båstad

Båstads lokalavdelning av BF

har på ord. årsmöte valt till ordf. nämndeman Alfred Johansson samt till övriga ledamöter i styrelsen hrr Erik Greén, Sten Månsson, Arvid Strömblad och Harry Rosengren med hrr Anton Pålsson, Sven Bredva-Jensen och Ivan Pettersson som suppl. Till revisorer valdes hrr Hilmer Nilsson och Gunnar Johansson med hrr Axel Carlsson och John Persson som suppl. Till ombud vid Skånedistriktets årsmöte valdes hrr Gunnar Johansson och Erik Greén med hrr Anton Nilsson och Erik Johansson som ersättare.

Båstads hushållningskommitté

har haft årsmöte därvid gångna årets räkenskaper godkändes och ansvarsfrihet beviljaades. Till styrelse åter valdes nämndeman Alfred Johansson, ordf. hemmansägaren Bernh. Berg, v. ordf, samt dir Oskar Hjorth med hrr J. Wesström, Carl Johansson och John Persson som suppl. Revisorer blev hrr P. Hammarlund och Ph. Hjorth.

Nytt slagsmål USA-Sverige

STOCKHOLM (TT).

USA tog på söndagen på Stadion revansch på Sverige för ishockeynederlaget i fredags kväll genom att vinna med 2—0 (1—0, 1—0, 0—0). Amerikanerna blev därmed slutsegrare i landskamperna på bättre målkvot, 4—3.

USA-lagets avskedsmatch inför svensk publik såg till att börja med ut att bli rätt hyfsad, men fr. o. m. tredje perioden blev det åter litet kravallartat, och de bortåt 3,000 åskådarna fick vara med om att se inte mindre än sex poliser och en stadionvaktmästare inne på ishockeybanan för att skilja de stridande åt. Upprinnelsen till det hela var en sammanstötning mellan den amerikanske backen Thayer och hans svenske kollega Rune Johansson. Det utvecklade sig till handgemäng mellan de båda utan klubbor med amerikanen som den avgjort mest aggressive. Domslutet — 5 minuters utvisning för Thayer och 2 minuter för Rune Johansson — framkallade vilda protester från det amerikanska laget. De inrusande poliserna fick så småningom i väg Thayer till utvisningsbåset, men först efter flera minuters våldsamt parlamenterande mellan domare, tolkar och amerikaner kunde spelet fortsätta. Spelet under de första tio minuterna i slutperioden karakteriserades av idel utvisningar. Inte mindre än sex man fick vid olika tillfällen ta igen sig, därav fyra svenskar — Rune Johansson två gånger — och två amerikaner.

Tipsresultat:

x x 1 1 1 1 2 x x 1 2 2
0—0, 1—1, 2—1, 5—0, 1—0, 2—1.

Ransoneringskalender

7—13 mars 1949

Varuslag	Kupong	Giltighetstid från	t. o. m.	Kupongvärde
Kaffe Inköpskort B 21	B 274, 275	21/1	11/3	300 g orostat kaffe eller 250 g rostat kaffe Obs.! Helkupong B har ett nummer
Tilläggskort 152	B 182	21/1	11/3	
Köttvaror Inköpskort K 14	G 539 t.o.m. 542	24/2	10/3	200 poäng köttvaror av alla slag — pr halvkupong
Tilläggskort 154	GS 483, 484	24/2	10/3	200 poäng köttvaror av alla slag — pr halvkupong
Växlingskort G 7 utlämnas under perioden.				
Tilläggskort 153 (Skogsarbetare)	Sm679 t.o.m. 686	28/2	28/3	200 poäng köttvaror av alla slag — pr halvkupong
Restaurangkort och växlingskort utlämnas icke mot Sm-kupong.				
Matfett Inköpskort K 15	M 81, 82	25/2	24/3	250 g matfett av alla slag — pr helkupong
	M 83, 84	25/2	24 3	250 g matfett utom smör — pr helkupong
Socker, sirap Inköpskort K 14	H 219, 220	2/2	14/3	1 kg socker eller 1,4 kg sirap — pr helkupong

Laholms B. K.

Fotbollspelarna samlas vid skolan i kväll kl. 19.00 för träning och gymnastik. Varm klädsel.

Mattssons Fastighetsaffär

JOHN BENGTSSON

Tel. 29 LAHOLM Tel. 29

Förmedlar försäljning av LANTEGENDOMAR, STADSFASTIGHETER och VILLOR

Förrättar BOUPPTECKNINGAR och ARVSKIFTE, uppsätter TESTAMENTE.

Ombud för VÄXJÖ och ÄLFSBORGS hypotektföreningar. Försäkringsagentur för "SKANE" och "MALMÖ".

FÖRRÄTTAR AUKTIONER.

BILLIGT ARVODE. SNABBT UTFÖRANDE.

MARGRETHE MENKEL

Roman av Emil Bönnelycke

FÖRSTA DELEN.

Margrethe Menkels ungdom.

I.

Hennes mors hus låg vid en av stambanlinjerna i Köpenhamns utkant. Om dagen, medan hon ännu var liten, sprang hon och lekte med ackompanjemang av växlingslokomotivens gälla flöjt och dånet av blanka hjul, vilkas oljade ekrar hade en fin röd rand och vilkas tunga stållötar dundrade sakta mot skenorna då tåget kom. Om kvällen, den milda, halvljusa majaftonen, gled tåg efter tåg förbi det lilla huset som alla kände till men få visste vem som ägde. Tåg från Frederikssund. Tåg från Roskilde. Bakom vita snöfruktträd, vilkas blomstermantlar lyste i den liksom nedsjunkna aftonen, skeno signalmasternas lanternor som Margrethe älskade. Som barn hade hon stirrat på de röda blossen, och senare, då hon blev för lång till den korta kjolen men ännu var tillräckligt liten för att leka, tyckte hon att de fäste sig på en bestämd punkt i henne själv. Det starka ljuset, den våldsamma färgen fasthöll något i henne. Något hemligt fjättrade henne. Hon kunde ej få klart för sig vad det var som drog henne. Det var som om skenorna förde bort henne. Som om tågen togo henne med sig. Som om hon lämnade sig själv.

Hon kände karlarna som hängde på lokomotiven med visselpipa i munnen, om sommaren i vita jackor. Hon beundrade de kraftiga, modiga männen som kunde springa av och på under full fart, röra sig säkert, nästan dansande mellan de stötande buffertarna, ropa med klangfulla röster. Somliga av dem gledo utför sluttningen, gingo in i trädgården och på gården och gåvo sig, andfådda av arbetet, i prat med Margrethe. Hon kände sig lycklig över de unga arbetarnas besök, kunde snart inte undvara att de kommo. Det var inte för att de voro de enda budbärarna till henne från den värld som dagligen jagade förbi henne i form av tågen, utan emedan hennes unga, varma väsen kände svalka och lugn, ja trygghet genom dessa raska och massiva mäns närvaro. En av dem, en lång, mörk ung man, hade hon gjort till sin ordinarie meddelare och besökande, sin hjärtevän och riddare. Fastän han hade en gestalt så bastant och tung som en karl från landet, hade han i själva verket det mörka och harmoniska ansikte som en kvinna skulle kalla vackert. Långt innan han hade avlagt sin första visit i huset hos familjen Menkel hade Margrethe hört av kamraternas rop under arbetet och skratt under pauserna att han hette Thomsen.

Margrethe, vars mor i själva verket var hennes mormor, en änka efter en uppsyningsman vid stationsområdet, var ett fosterbarn. Sin egentliga mor kände hon icke, fastän denna besökte huset vid banlinjen regelbundet en gång i månaden. Det var änkefru Menkels äldsta dotter. Hon njöt av att komma i det fattiga hemmet. Men modern såg henne inte gärna. Irene, hennes några år yngre, blinda syster, ryste också för Emmas besök. Hon förde med sig ljudet av siden som gnider mot kläde och atlas, siden som knittrar och frasar. Gömt och tyst siden. Det fick Margrethe inte höra. Ej heller fick hon andas in den outrannsakliga och sammansatta doft av parfymer som omgav den snart åldrande kvinnan som en atmosfär. Hon fick inte se de skodon, de handskar, den hatt Emma bar. Margrethe skulle kanske bli förstenad över denna kvinnas prakt. Därför fick hon inte träffa sin mor.

Fastän åren skilde dem åt var Margrethe som en syster för Irene. Hon följde henne varje dag till institutet, där Irene var lärarinna för de blinda. Varje eftermiddag hämtade hon henne igen. Hon underhöll henne med historier som stationskarlarna hade berättat. Hon slösade sin ungdom och sin glädje på denna besvärliga, starkt religiösa människa, som till gengäld berättade Margrethe vad institutföreståndaren, pastor Elias Ro, en av de få gästerna i änkefru Menkels hem, "i dag hade använt som utgångspunkt för sin predikan". Den blindas förmåga att se och förnimma Margrethes väsen, hennes verksamhet i hemmet, ja var och en av Margrethes rörelser, då hennes unga jag i spontant jubel måste låta höra av sig, berodde på Irenes gnagande oro för "systerns" framtid. Hon gjorde, trots sina tillslutna ögon, med hela sitt spänt vakande och seende systersinne den iakttagelsen att Margrethe hemskt noggrant liknade modern i dennas unga dagar. Ett klingande skratt eller en nyans i rösten. En rörelse, en min. En omfamnings omotiverade häftighet. Allt detta var Emmas.

Då hon berättade henne om vad järnvägskarlarna i dag hade underhållit henne med, lyssnade Irene icke så mycket på beättelsens innehåll som på dess form. Varför entusiasmerades Margrethe över småsaker som hon hörde, och varför reagerade hon harmset mot likgiltiga, kanske inte ens sanna historier? Nej, Margrethe hade ett märkvärdigt sinne, tyckte Irene. Så häftigt, så nyckfullt, rikt på oerfarenhet, rikt på explosioner. Det bådade inte gott för hennes möte med den värld hennes mor så väl kände till. Det nedstämde Irene, gjorde henne sträng i sitt omdöme, obarmhärtig i sina moraliska fordringar på den unga flickan. Hon begärde att Margrethe skulle gå med henne i kyrkan, inte allenast om söndagen, utan också till aftongudstjänsten i Jesuskyrkan om onsdagen. Men hennes många försök att påverka Margrethe religiöst skulle inte bära frukt.

En vinter hade gått. Snön hade smält och sjunkit i trädgården omkring huset. Våren lyste som en solfjäder av färger och mildring över världen. Irene bet ihop tänderna, blev stramare omkring munnen av den växande inre bitterheten. Läpparna blevo små, torra och styvnade till liksom parallella pinnar. Hennes sterila täckhet ökade hennes varelses litenhet. Hon blev mindre och magrare i samma grad som Margrethe vann i växt och frodighet och glatt temperament. Hon hatade järnvägskarlarna, vilkas varma och kraftiga handtryckningar kommo henne att vackla, frysa och känna svindel. Hon blev alltid nykter, kall och snäv då hon märkte att det endast var Margrethe som var anledningen till deras besök. Emedan hon icke såg att hennes moraliska omsorger om fostersystern präglade dennas väsen, ja endast spårades i hennes glada tal, började hon hata Margrethe.

En eftermiddag i skymningen kommo de från institutet. Fåglarna sjöngo i förstadens trädgårdar, där det började våras, och i de glesa, knoppmyllrande häckarna. De gingo ner under järnvägsviadukten, där lekande barn väsnades med knarrande, rutschande småvagnar och skramlande järntunnband. Irene sade:

— Jag tycker inte att du skall vara tillsammans med herr Thomsen mera, Margrethe.

— Med Thomsen? frågade hon förvånad.

— Ja.

— Men varför, Irene?

— Emedan jag tycker att han inte är något passande umgänge för dig. Han kan inte utveckla dig. Han har inte något gripet sinne. Vad tala ni om? Jag *har* lagt märke till det. Han talar om att han har varit på teatern och säger till dig att det och det stycket skulle du se. Han talar som den tomma människa han är, om väder och vind och sin nya uniform. Du är sannerligen för stor för att höra på hans prat. Därför vill jag säga dig, Margrethe, att jag har valt några nya vänner åt dig.

— Några nya vänner? frågade hon förvånad. Vad skall det betyda?

— Är du inte glad?

— Jag måste väl först veta vad det är för vänner.

— Då *jag* har valt dem, sade Irene stött och stramt, behöver du inte tvivla på att det är människor som du skall känna dig lycklig att umgås med.

De gingo litet. Margrethe tänkte sig om.

— Tack, Irene, sade hon därpå varmt och stilla. Det gläder jag mig åt. Jag skall säga till Thomsen att det är bäst att han inte kommer.

— Det behöver du inte, svarade Irene likgiltigt och utan att se på henne. Mor och jag ha sagt det till honom.

(Forts.)